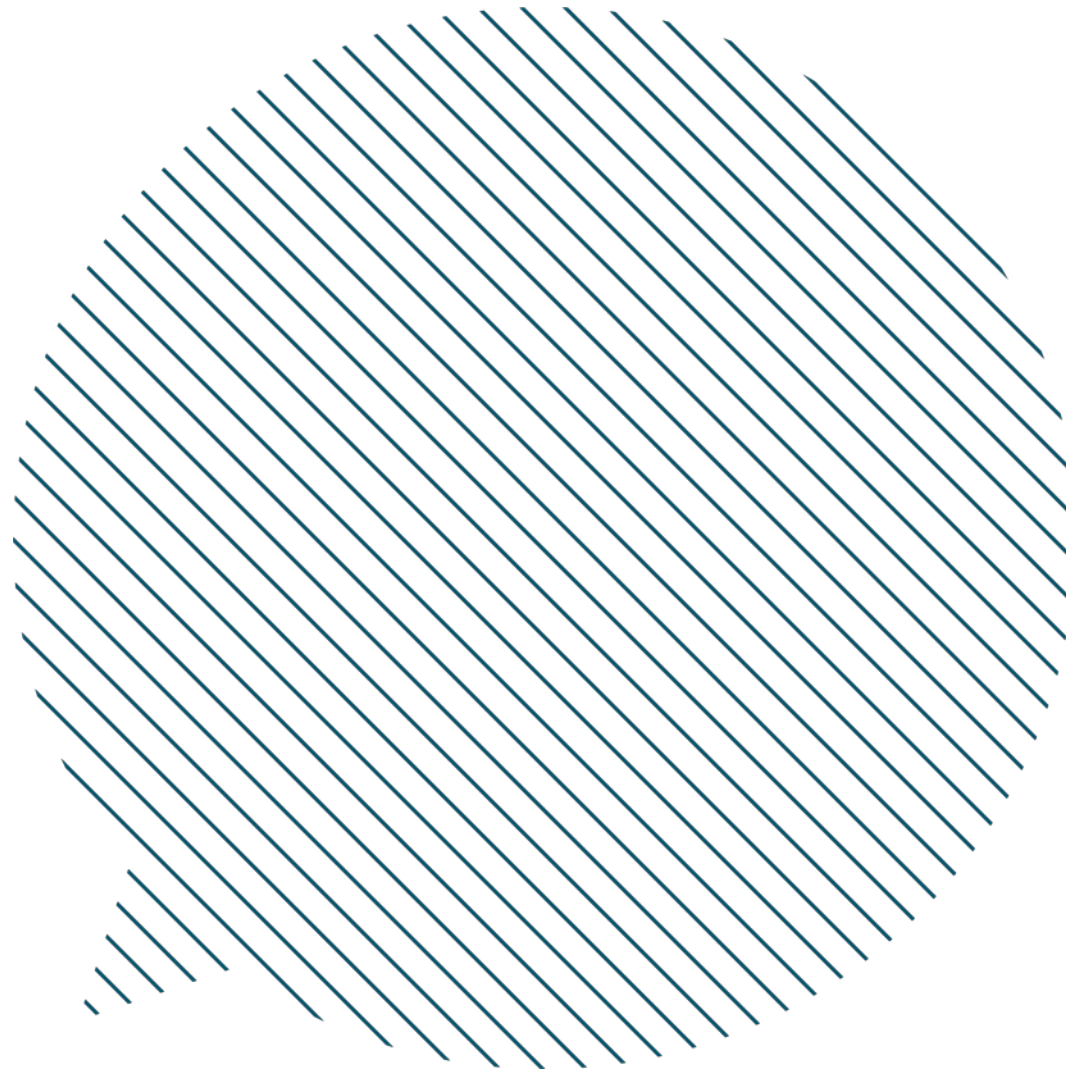

Personer med flere kroniske sykdommer

Vedlegg til rapport om styringsinformasjon til helsefellesskapene del I

Beate M Huseby, HelseDirektoratet 20.april 2021

Foto og illustrasjoner fra @MostPhotos

Kompleks multimorbiditet

Innhold:

1. Om definisjonen og omfang av personer med flere kroniske sykdommer
2. Betydningen av multimorbiditet på bruk av helse- og omsorgstjenester – nasjonale tall
3. Bruk av somatiske sykehus (Helsefellesskap)
4. Bruk av kommunale helse- og omsorgstjenester (Helsefellesskap)
5. Bruk av allmennlegetjenester (Helsefellesskap)
6. Bruk av psykisk helsevern (Helsefellesskap)

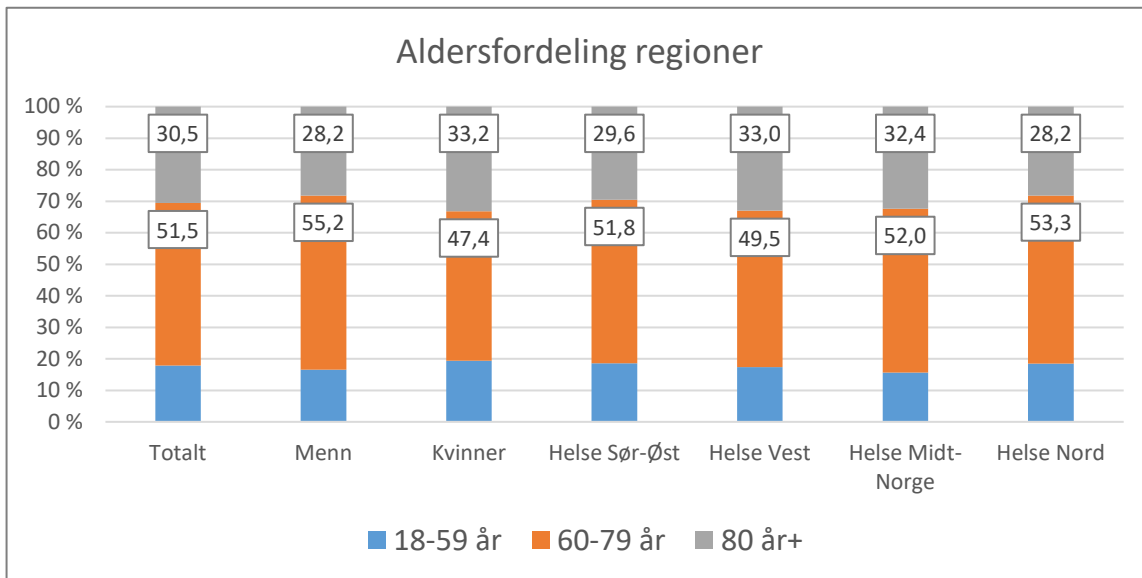
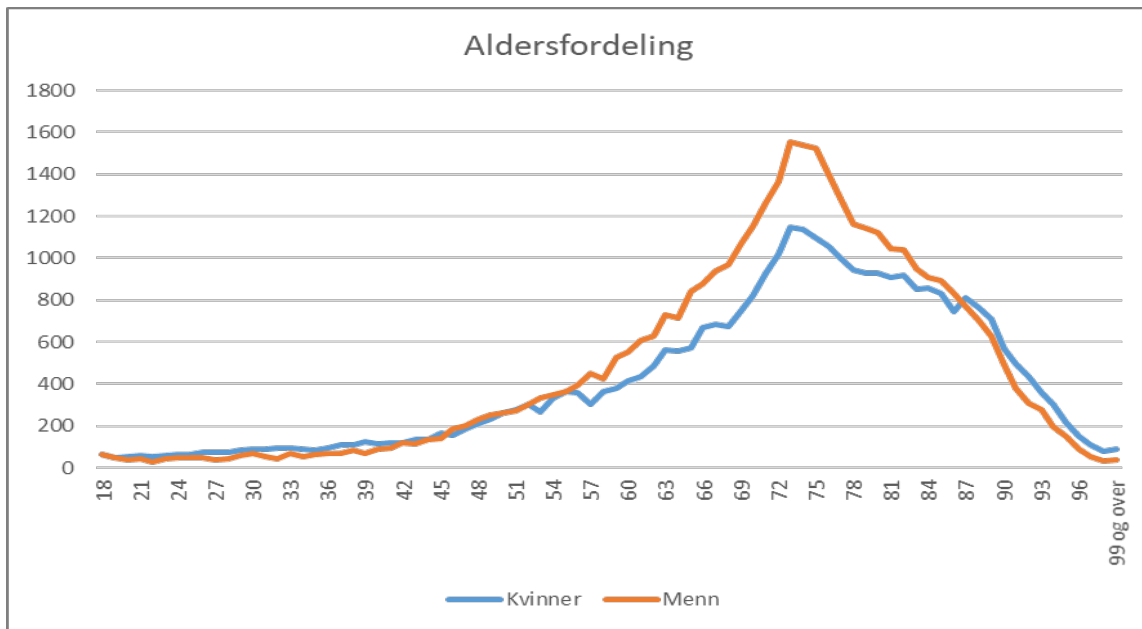

1. Definisjon

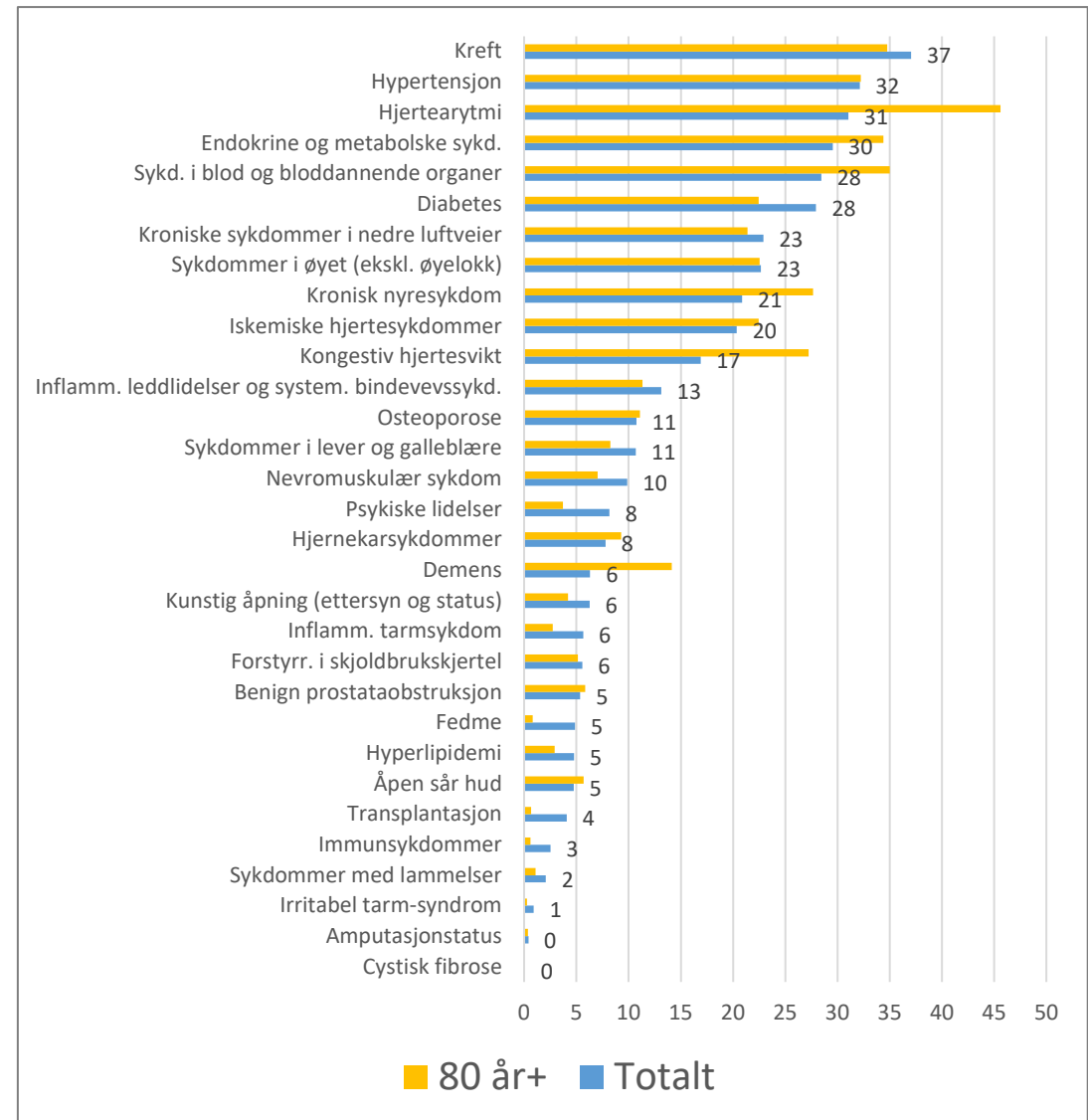
- Personer med flere kroniske sykdommer defineres i henhold til *kompleks multimorbiditet*, d.v.s. personer med 3 eller flere kroniske sykdommer i ulike organsystem. Dette kan f.eks. være sykdom i sirkulasjonssystemet (hjertesykdom), i muskel- og skjelettsystemet (leddlidelser) og i nervesystemet.
- Data tar utgangspunkt i personer 18 år og over i kontakt med somatiske sykehus i 2019

	Totalt	Menn	Kvinner
Totalt	72 134	38 613	33 521
18-59 år	12 939	6 418	6 521
60-79 år	37 173	21 299	15 874
80 år+	22 022	10 896	11 126

Kronisk sykdom/tilstand:	Tilstandskode:	Kapittel ICD-10
Kreft	C00 -C97, D00-D09	2
Sykdommer i blod og bloddannende organer	D50-D77	3
Immunsykdommer	D80-D89, B20-B24	3
Forstyrrelser i skjoldbruskkjertel	E00-E07	4
Diabetes	E10-E14	4
Endokrine og metabolske sykdommer	E15-E16, E20-E35, E70-E90	4
Fedme	E66	4
Hyperlipidemi	E78	4
Cystisk fibrose	E84	4
Demens	F00-F03, G30-G32	5
Nevromuskulær sykdom	G10-G14, G20-G26, G35, G40-G41, G70-G73	6
Sykdommer med lammelser	G80-G83	6
Sykdommer i øyet (ekskl øyelokk)	H10-H59	7
Hypertensjon	I10-I15	9
Iskemiske hjertesykdommer	I20-I25	9
Hjertearytmi	I44-I49	9
Kongestiv hjertesvikt	I50	9
Hjernekar sykdommer	I60-I64, G45	9
Kroniske sykdommer i nedre luftveier	J40-J47	10
Inflammatorisk tarmsykdom	K50-K52	11
Irritabel tarm-syndrom	K58	11
Sykdommer i lever og galleblære	K70-K77, K80-K87	11
Inflammatoriske leddlidelser og systemiske bindevevssykdommer	M05-M14, M30-M36	13
Osteoporose	M80-M85	13
Kronisk nyresykdom	N18	14
Benign prostataobstruksjon	N40	14
Åpen sår hud	T01, S01, S11, S21, S31, S41, S51, S61, S71, S81, S91	19
Kunstig åpning (ettersyn og status)	Z43, Z93	21
Amputasjonstatus	Z89	21
Transplantasjon	Z940-Z944, Z948	21 ₃

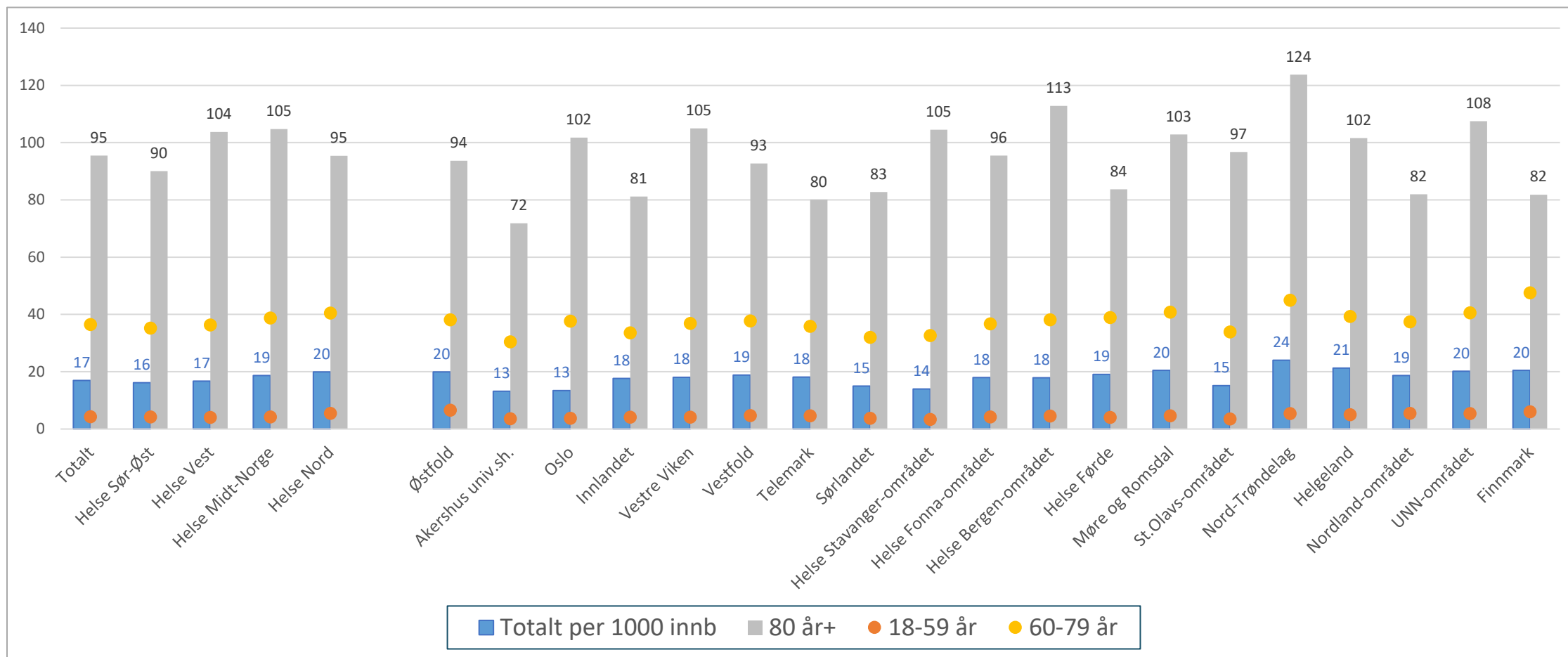

Kompleks multimorbiditet: Andel av pasienter med ulike kroniske sykdommer. Data fra 2019.

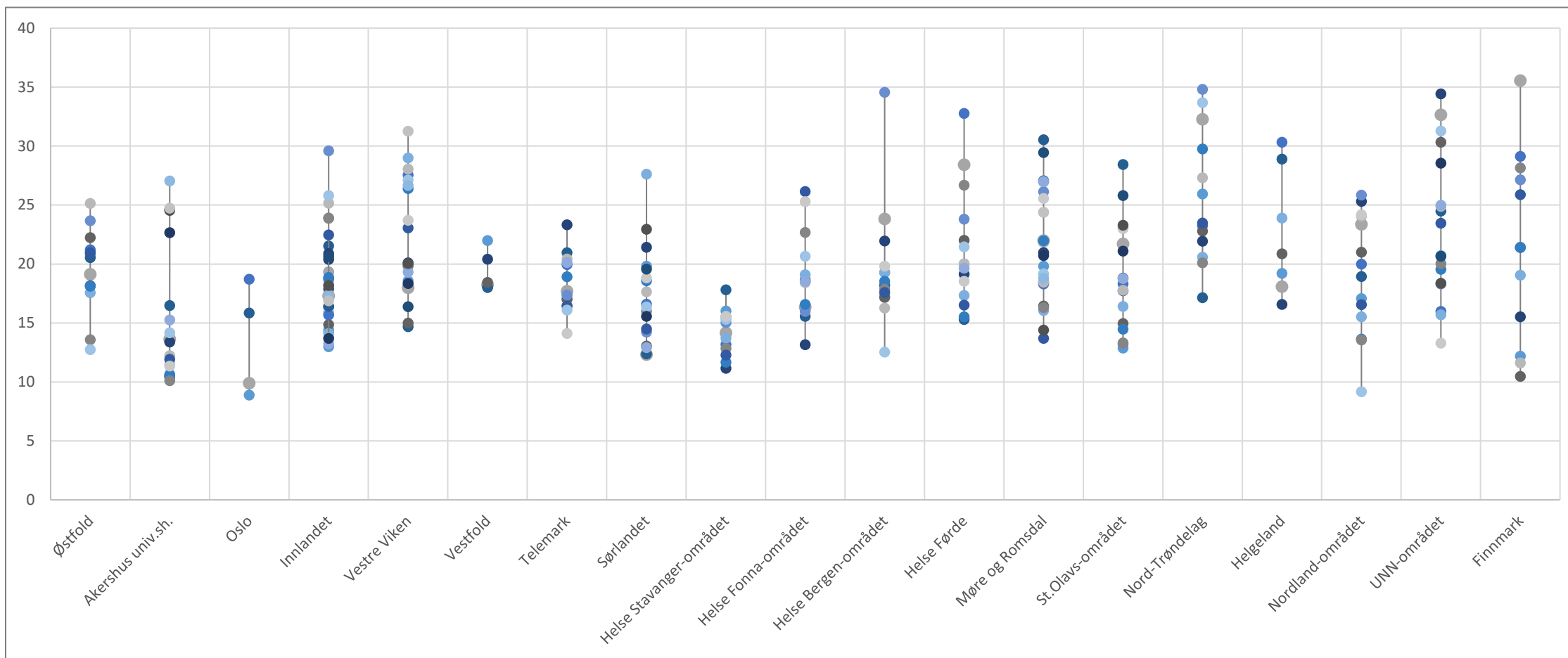
Antall personer per 1000 innbyggere 18 år og eldre med kompleks multimorbiditet.

Data fra NPR etter alder, region og helsefelleskap 2019.

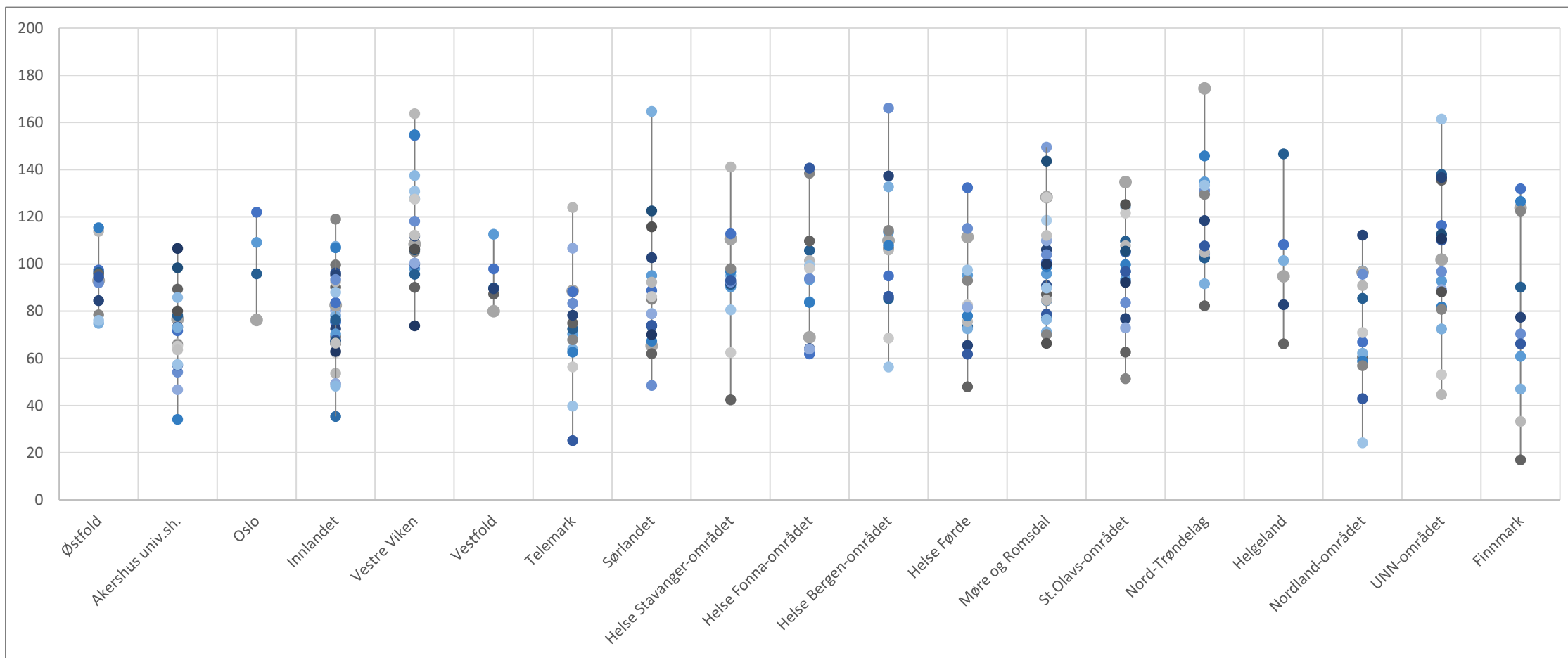
Kommuner – antall personer per 1000 innb. med kompleks multimorbiditet 18 år +

Forskjeller mellom kommuner i antall personer 18 år og eldre med flere kroniske sykdommer. Data 2019. Kommuner etter helsefelleskap.

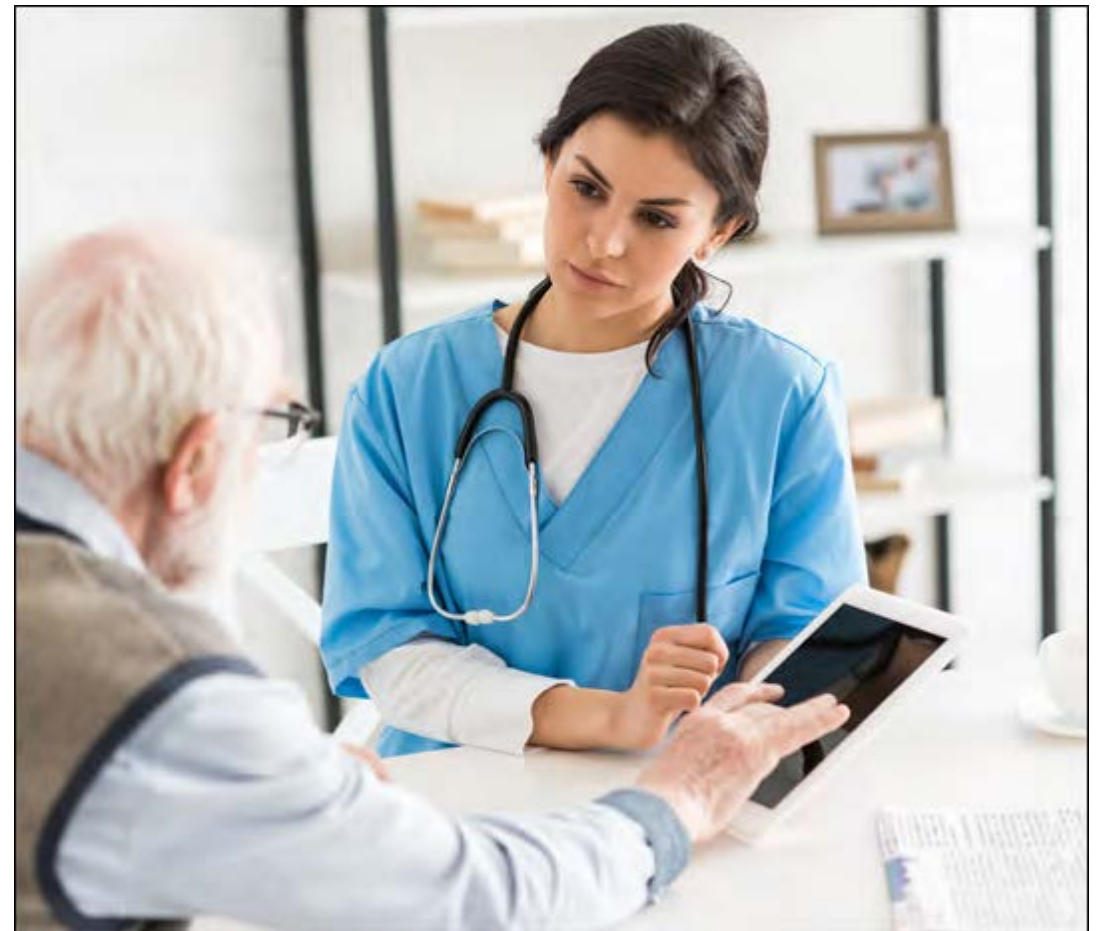

Kommuner: antall personer per 1000 innb. med kompleks multimorbiditet 80 år og over

Forskjeller mellom kommuner i antall personer 80 år og eldre med flere kroniske sykdommer. Data fra NPR 2019. Kommuner per helsefelleskap.

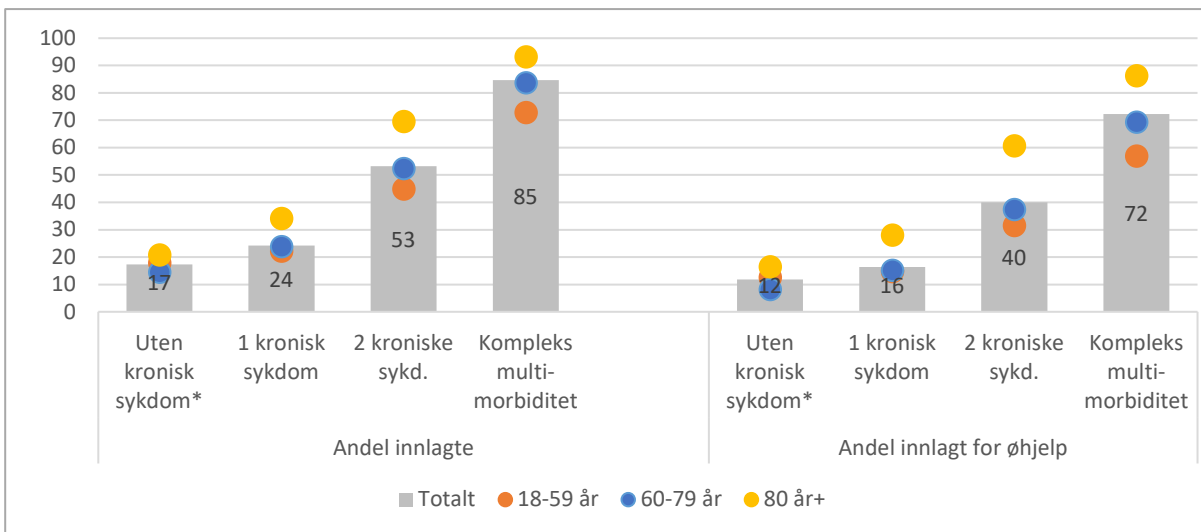
2. Betydningen av kompleks multimorbiditet på bruk av helse og omsorgstjenester – nasjonale tall

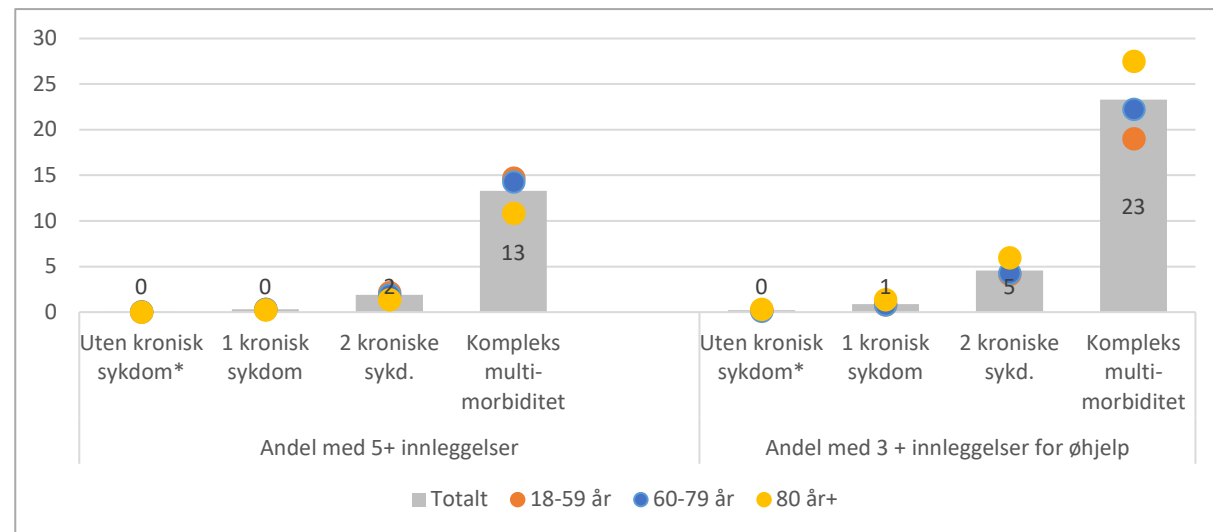
Bruk av sykehus:

- Pasienter med kompleks multimorbiditet er nesten 5 ganger oftere innlagt på sykehus og 6 ganger oftere innlagt for øyeblikkelig hjelp enn pasienter uten kroniske sykdommer
- Pasienter med kompleks multimorbiditet har nesten 5 ganger så mange liggedøgn på sykehus og 13 ganger høyere ressursbehov (DRG-poeng) som pasienter uten kroniske sykdommer
- Pasienter med kompleks multimorbiditet har 6 ganger så ofte en reinnleggelse som pasienter uten kroniske sykdommer
- Pasienter med kompleks multimorbiditet har 4,6 ganger så mange polikliniske konsultasjoner i løpet av et år som pasienter uten kroniske sykdommer

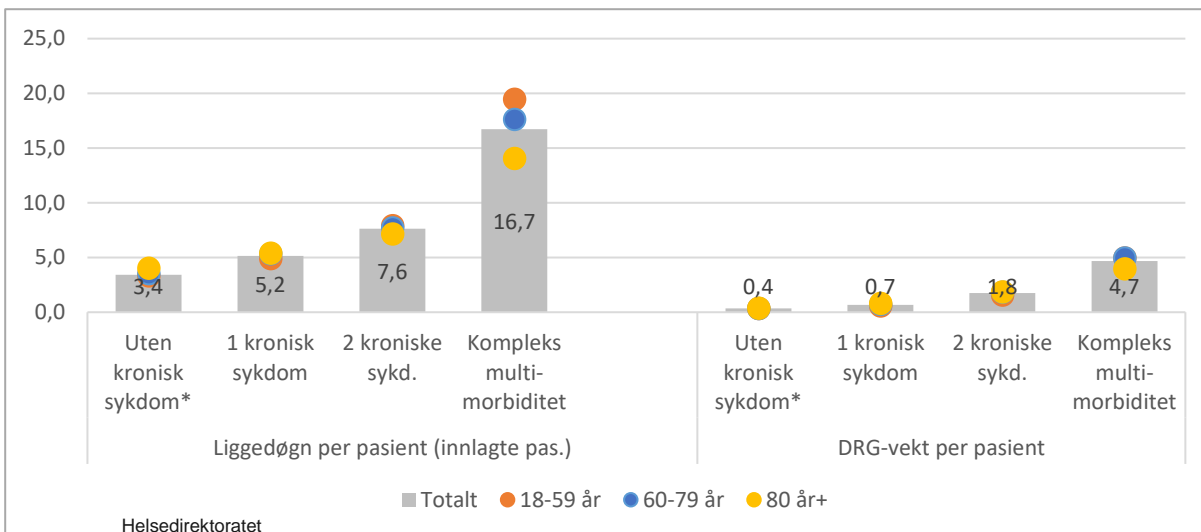
Andel innlagt på somatiske sykehus og innlagt for øyeblikkelig hjelp. Tall etter alder og kroniske sykdommer. Data fra NPR 2019.

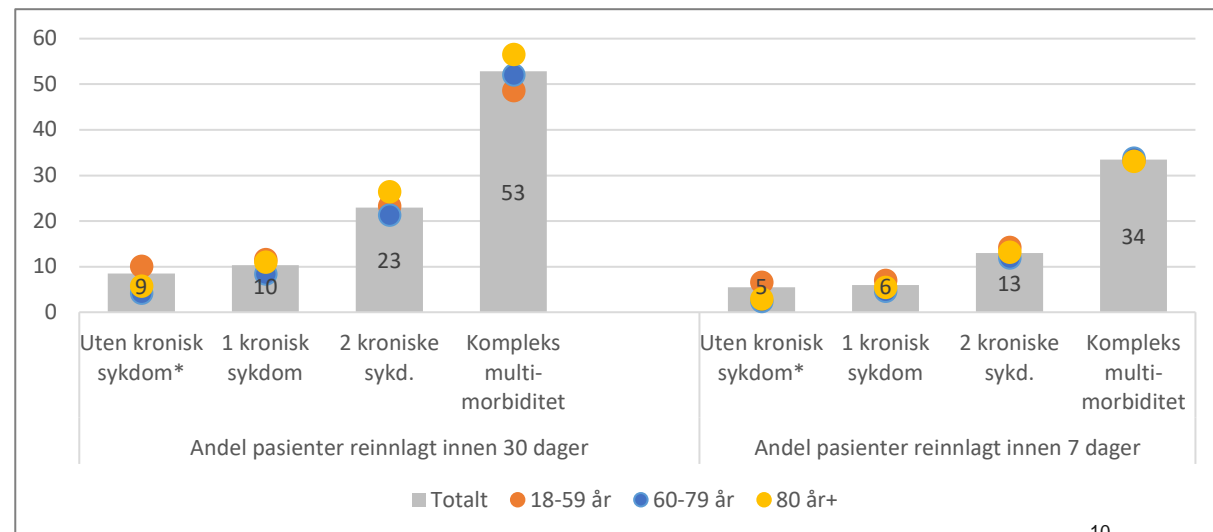
Andel med 5 eller flere innleggelser på somatiske sykehus, og 3 eller flere innleggelser for øyeblikkelig hjelp. Tall etter alder og kroniske sykdommer. Data fra NPR 2019.

Liggedøgn per innlagte pasient og gjennomsnittlig antall DRG-poeng per pasient. Tall etter alder og kroniske sykdommer. Data fra NPR 2019.

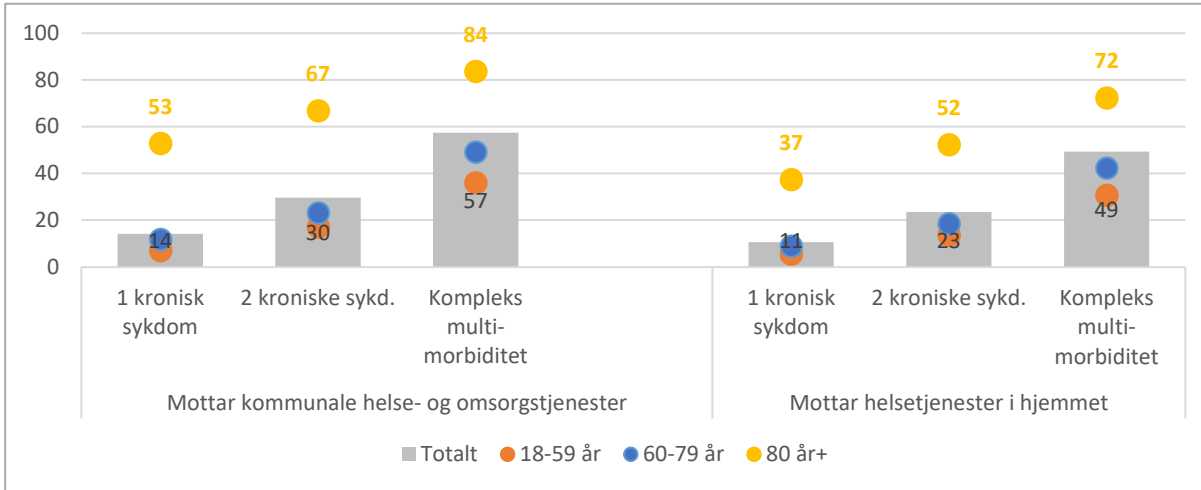
Andel med reinnleggelser innen 30 dager og 7 dager. Tall etter alder og kroniske sykdommer. Data fra NPR

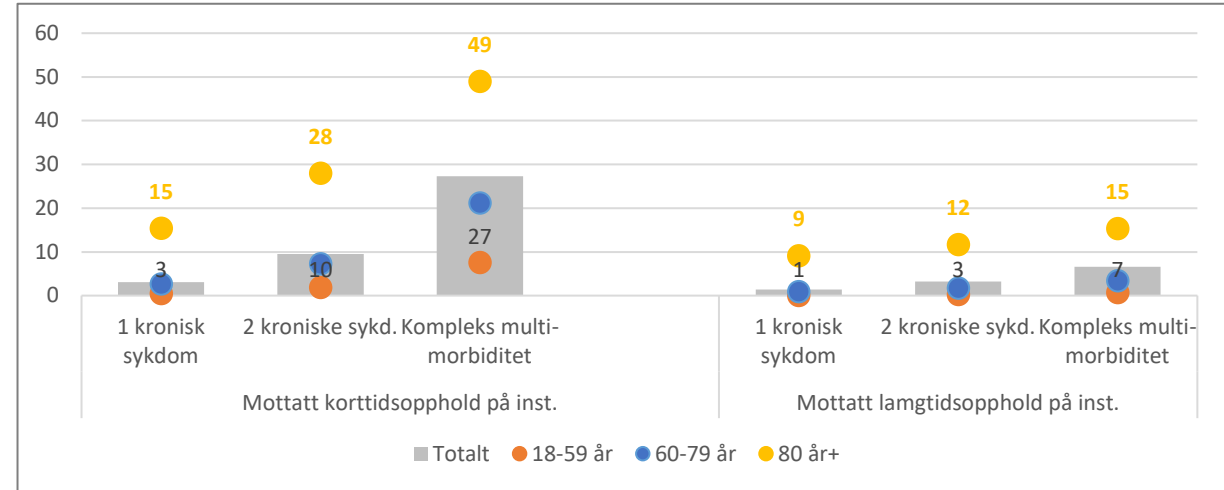
Bruk av kommunale helse- og omsorgstjenester:

- Andelen som mottar helsetjenester i hjemmet er 4,7 ganger høyere for personer med kompleks multimorbiditet enn for personer med kun èn kronisk sykdom.
- Andelen av personer 80 år og eldre som har hatt et korttidsopphold på kommunal institusjon, er 3,2 ganger høyere for personer med kompleks multimorbiditet enn for personer med kun èn kronisk sykdom.
- 38 prosent av eldre som er 80 år og over med kompleks multimorbiditet har et redusert, dårlig eller svært dårlig funksjonsnivå, mens dette gjelder 31 prosent av eldre med kun èn kronisk sykdom.
- 45 prosent av eldre som er 80 år og over med kompleks multimorbiditet er registrert som ernæringskartlagt, mens dette gjelder 38 prosent av eldre med kun èn kronisk sykdom.

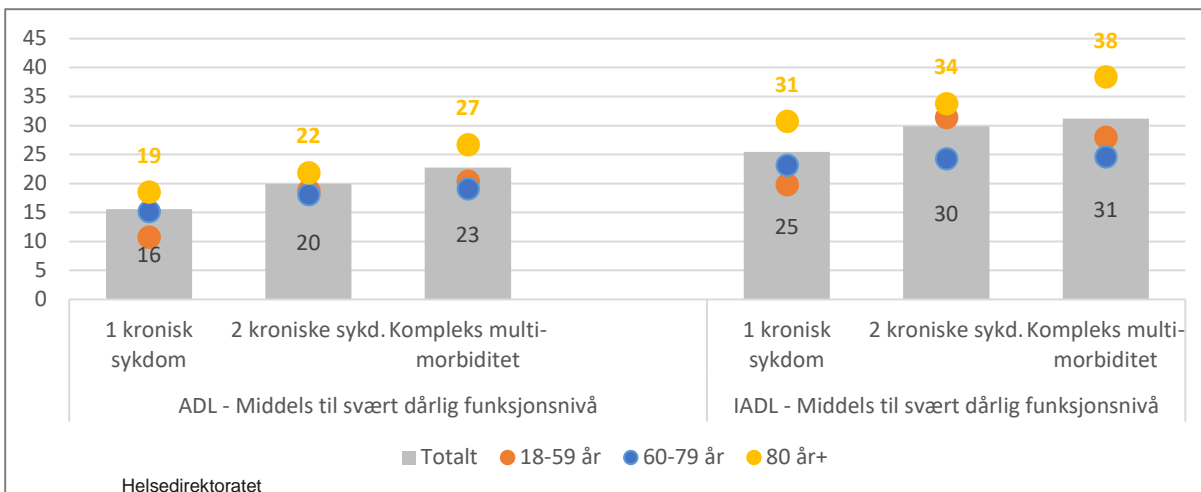
Andel som mottar en eller flere kommunale helse- og omsorgstjenester og andel som mottar helsetjenester i hjemmet. Tall etter alder og antall kroniske sykdommer. Data fra NPR og KPR 2019.

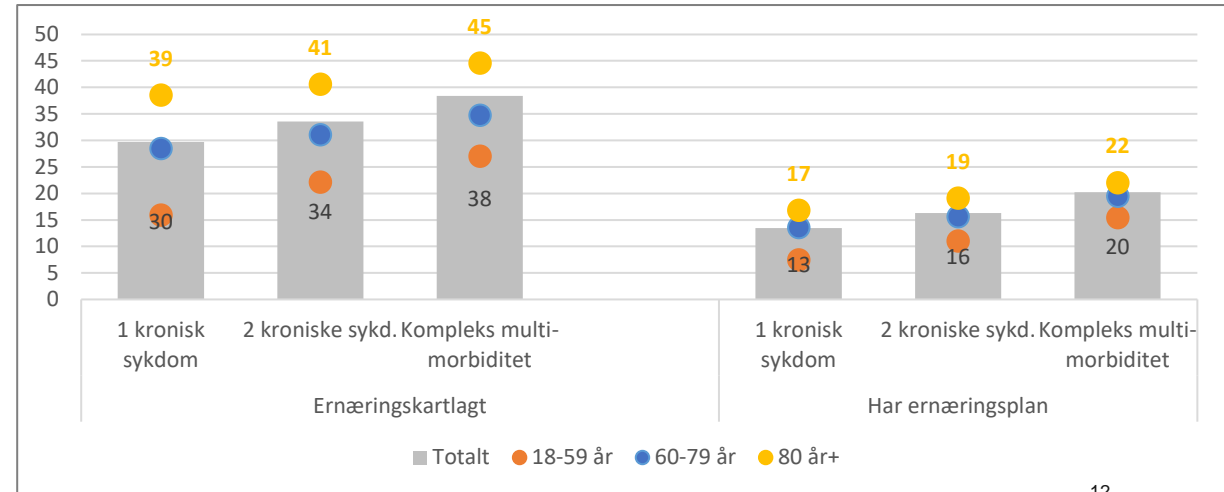
Andel som har mottatt korttidsopphold og langtidsopphold på kommunal institusjon. Tall etter alder og antall kroniske sykdommer. Data fra NPR og KPR 2019..

Andel med noe dårlig til svært dårlig funksjonsnivå for daglige aktiviteter (ADL) og instrumentelle daglige aktiviteter (IADL). Tall etter alder og antall kroniske sykdommer. Data fra NPR og KPR 2019.

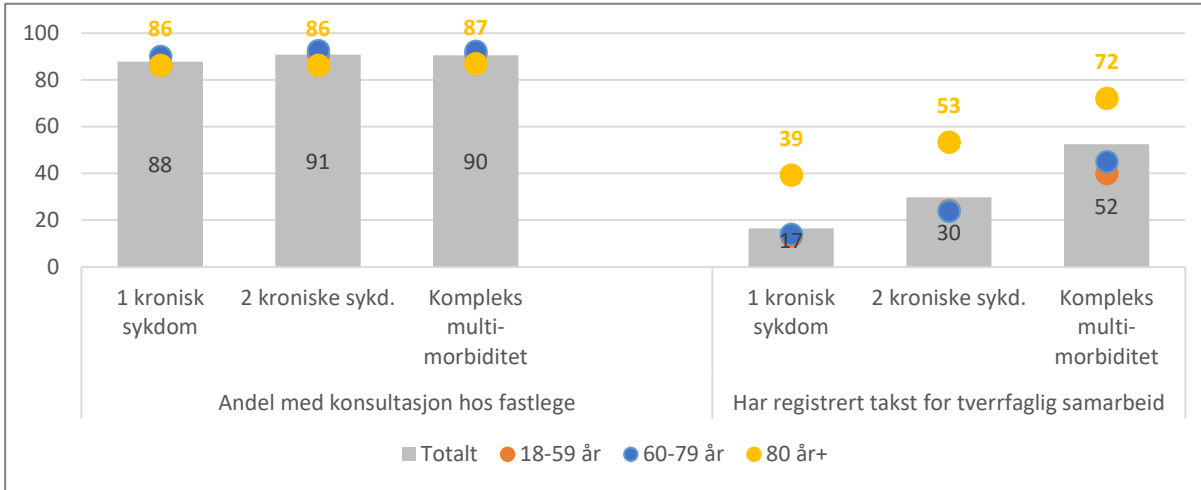
Andel som er registrert som ernæringskartlagt og som har en ernæringsplan. Tall etter alder og antall kroniske sykdommer. Data fra NPR og KPR 2019.

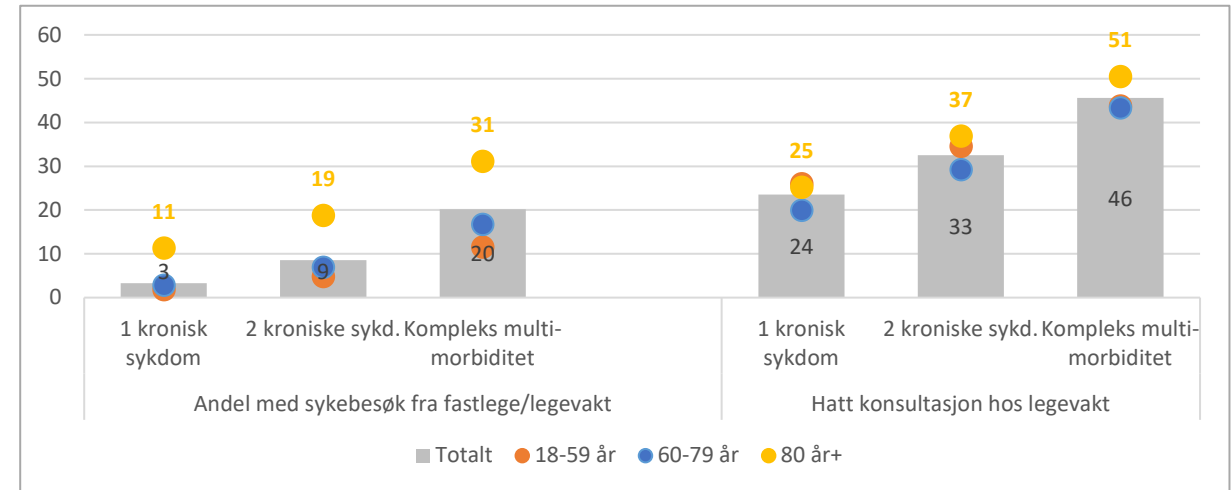
Bruk av allmennlegetjenester:

- Personer med kompleks multimorbiditet har i gjennomsnitt 1,5 ganger flere konsultasjoner hos fastlege enn personer med kun èn kronisk sykdom.
- Andelen pasienter hvor fastlegen har registrert takst for tverrfaglig samarbeid, er 3,2 ganger høyere for personer med kompleks multimorbiditet enn for personer med kun èn kronisk sykdom.
- Andelen personer over 18 år som har hatt sykebesøk i hjemmet av fastlege eller legevakt, er 6 ganger høyere for personer med kompleks multimorbiditet enn for personer med kun èn kronisk sykdom.
- Andelen personer over 80 år som har hatt konsultasjon hos legevakt, er dobbelt så høy for personer med kompleks multimorbiditet som for personer med kun èn kronisk sykdom.

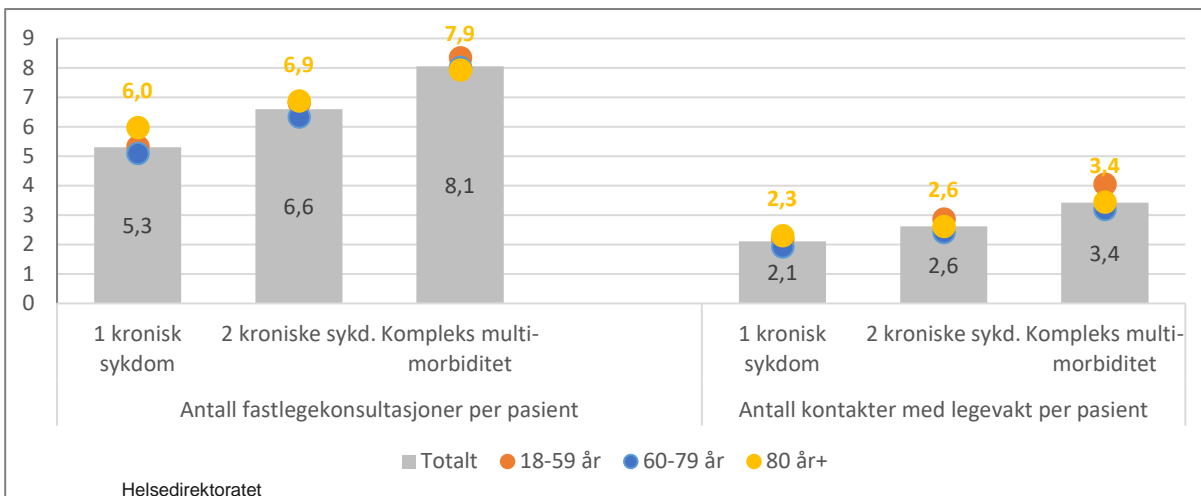
Andel med konsultasjon hos fastlege og hvor fastlegen har registrert takst for tverrfaglig samarbeid. Tall etter alder og antall kroniske sykdommer. Data fra NPR og KPR 2019.

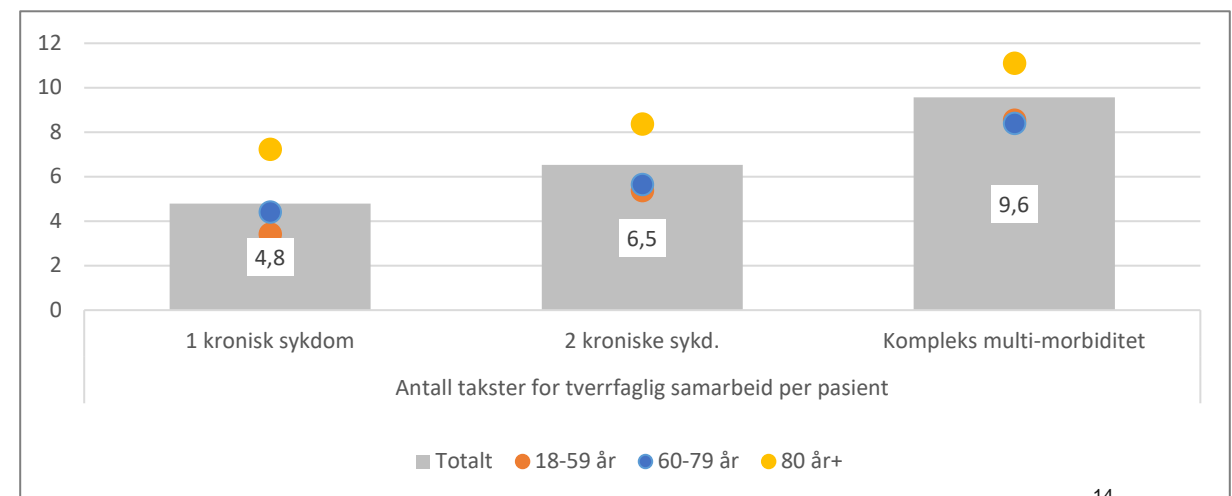
Andel som har hatt sykebesøk i hjemmet og andel med konsultasjon hos legevakt. Tall etter alder og antall kroniske sykdommer. Data fra NPR og KPR 2019..

Gjennomsnittlig antall fastlegekonsultasjoner og kontakter med legevakt per pasient. Tall etter alder og antall kroniske sykdommer. Data fra NPR og KPR 2019.

Gjennomsnittlig antall takster for tverrfaglig samarbeid per pasient. Tall etter pasientenes alder og antall kroniske sykdommer. Data fra NPR og KPR 2019.

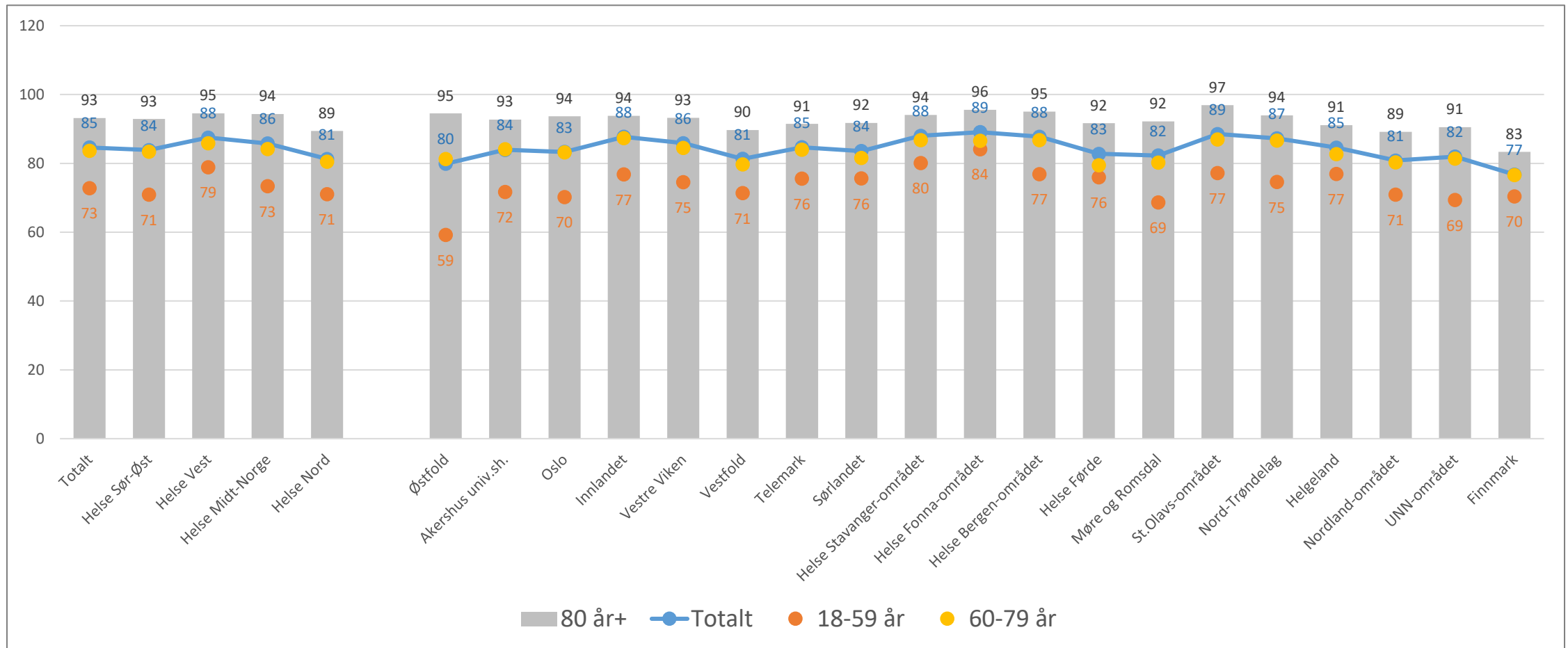
3. Bruk av somatiske sykehus

Tall for Helsefelleska

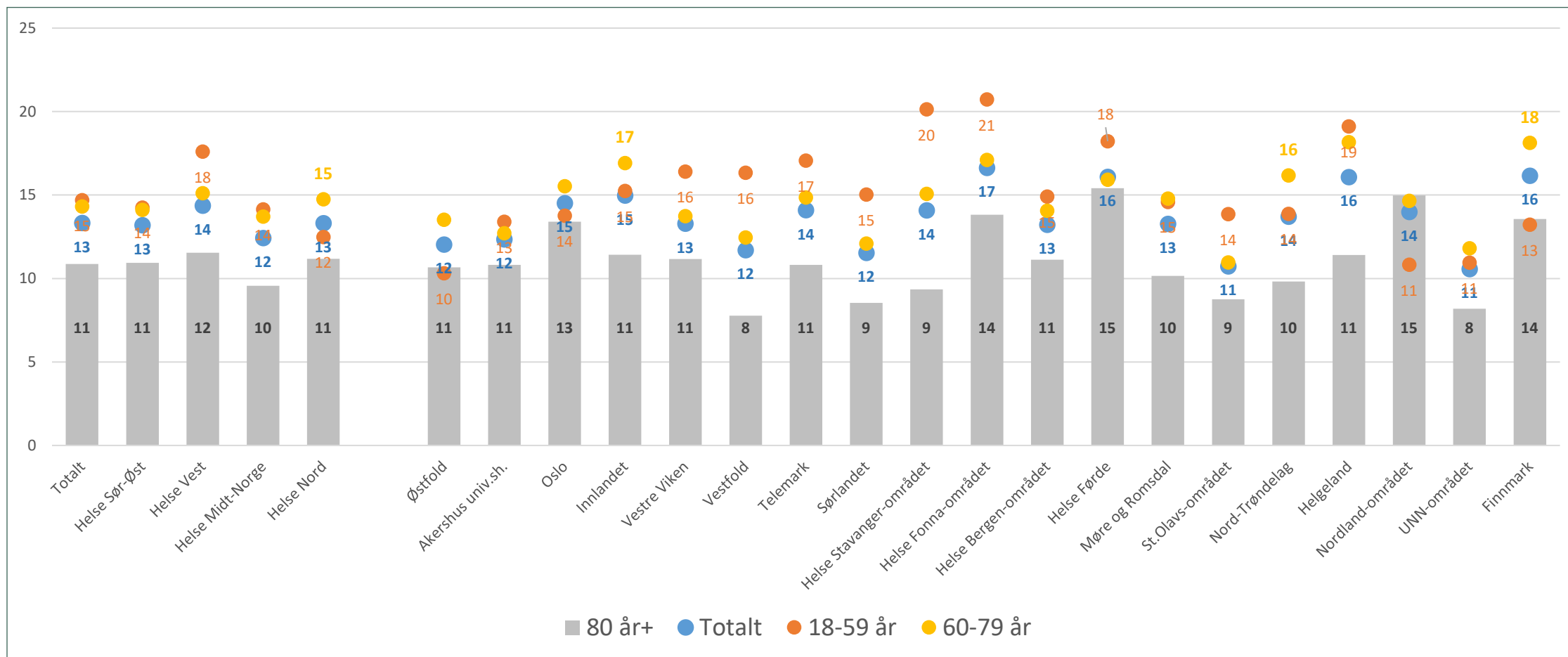
Andel pasienter med kompleks multimorbiditet som var innlagt på somatiske sykehus.

Data fra NPR per region og helsefelleskap 2019.

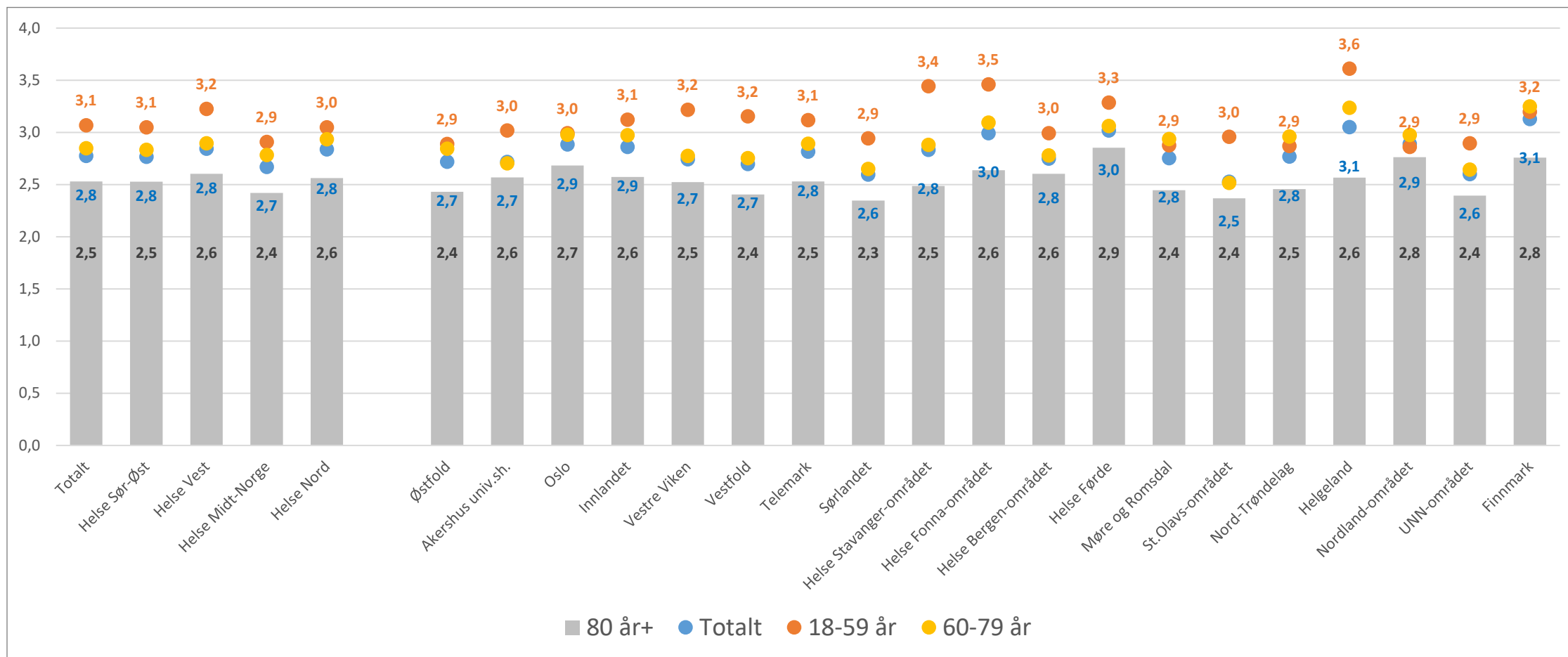
Andel pasienter med kompleks multimorbiditet som hadde 5 eller flere innleggelser på somatiske sykehus i løpet av året.

Data fra KPR og NPR per region og helsefelleskap 2019.

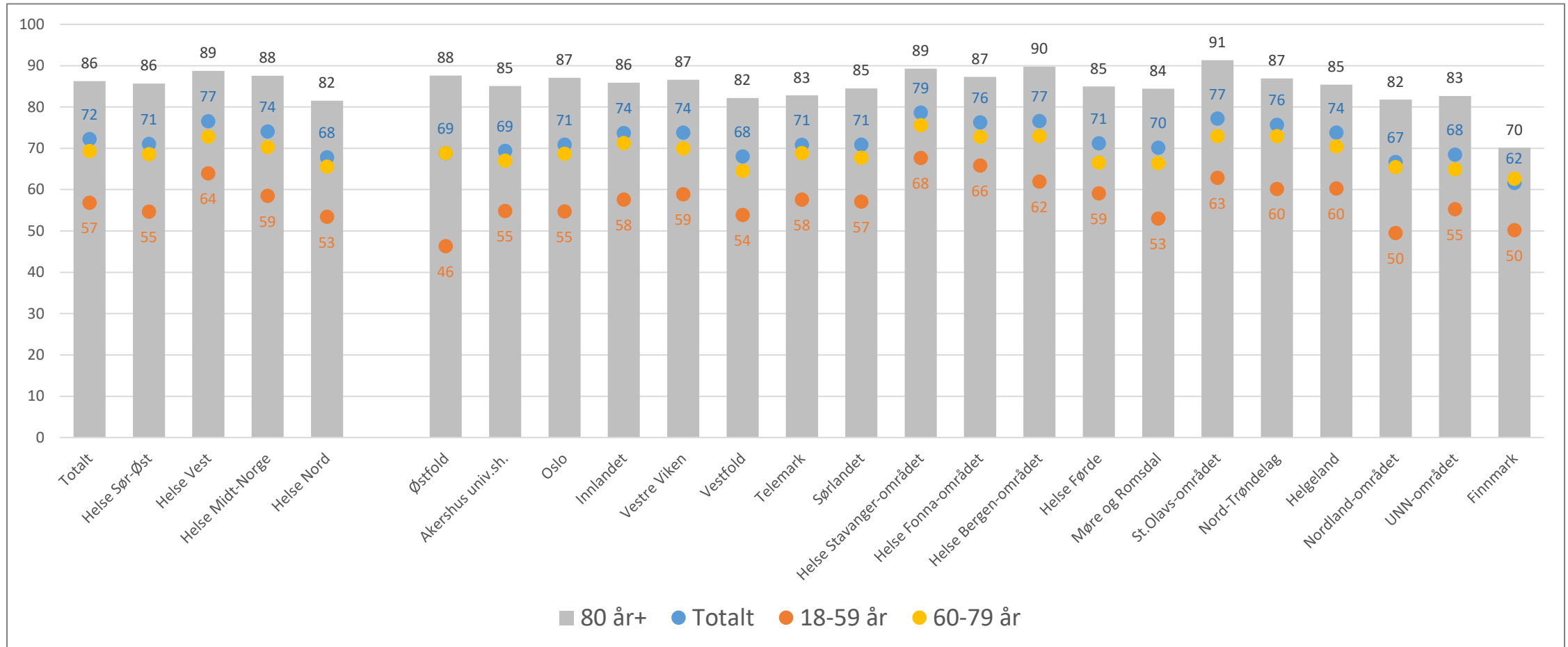
Gjennomsnittlig antall innleggelser per pasient for personer med kompleks multimorbiditet.

Data fra KPR og NPR per region og helsefelleskap 2019.

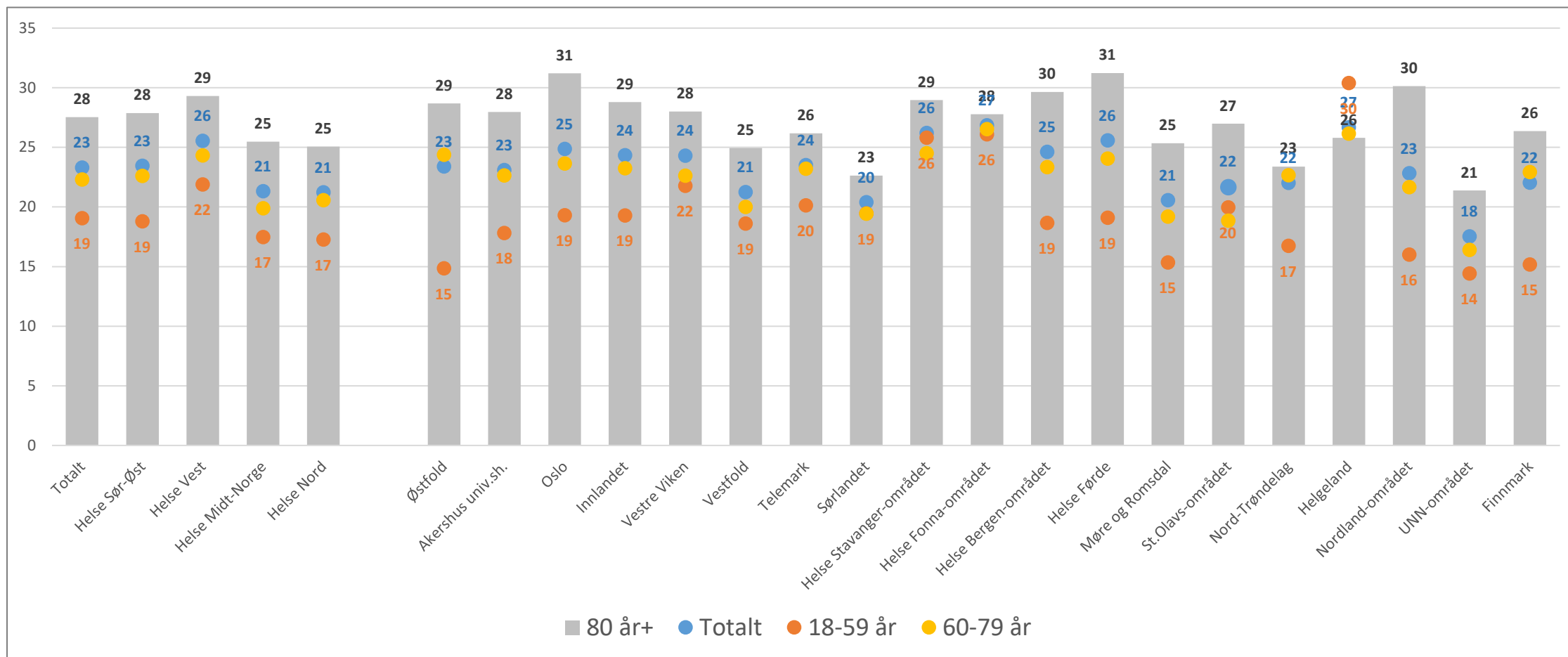
Andel pasienter med kompleks multimorbiditet som var innlagt på somatiske sykehus for øyeblikkelig hjelp.

Data fra NPR per region og helsefelleskap 2019.

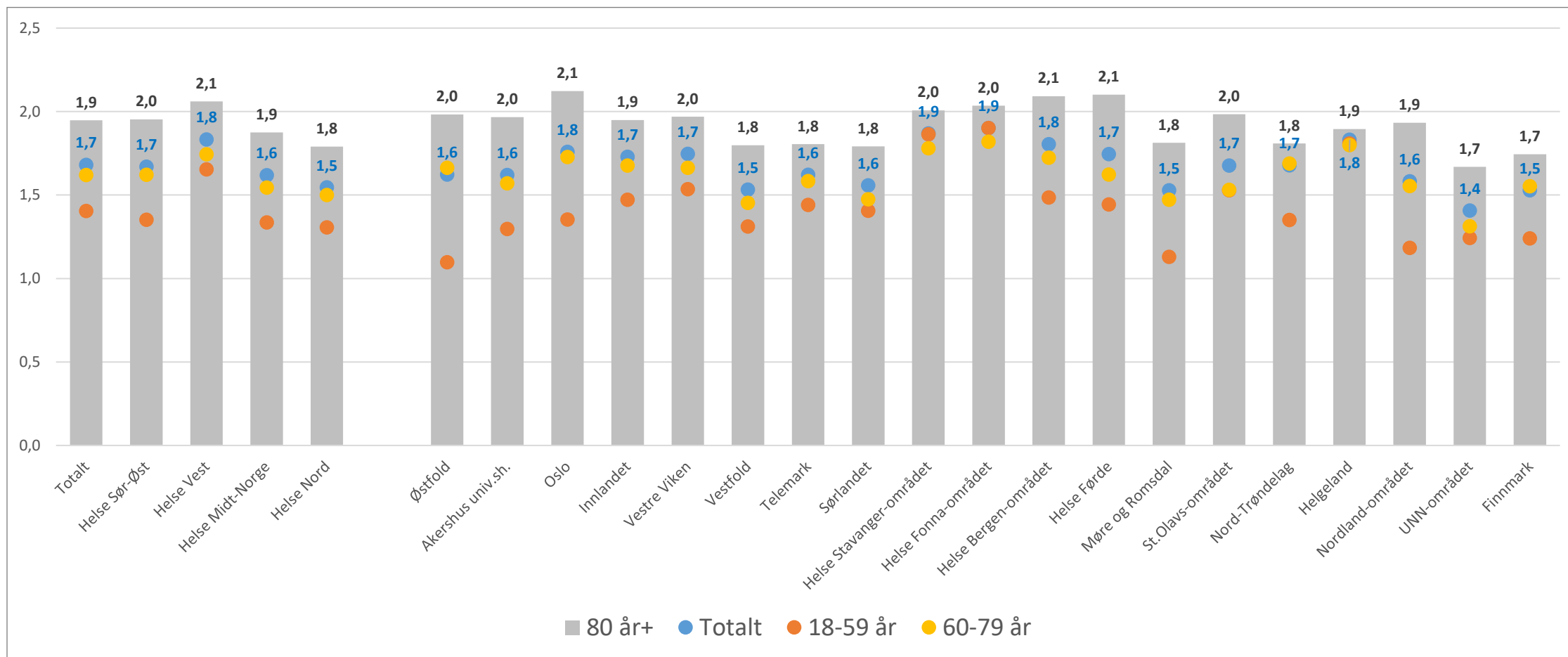
Andel pasienter med kompleks multimorbiditet som hadde 3 eller flere innleggelser for øyeblikkelig hjelp på somatiske sykehus i løpet av året .

Data fra KPR og NPR per region og helsefelleskap 2019.

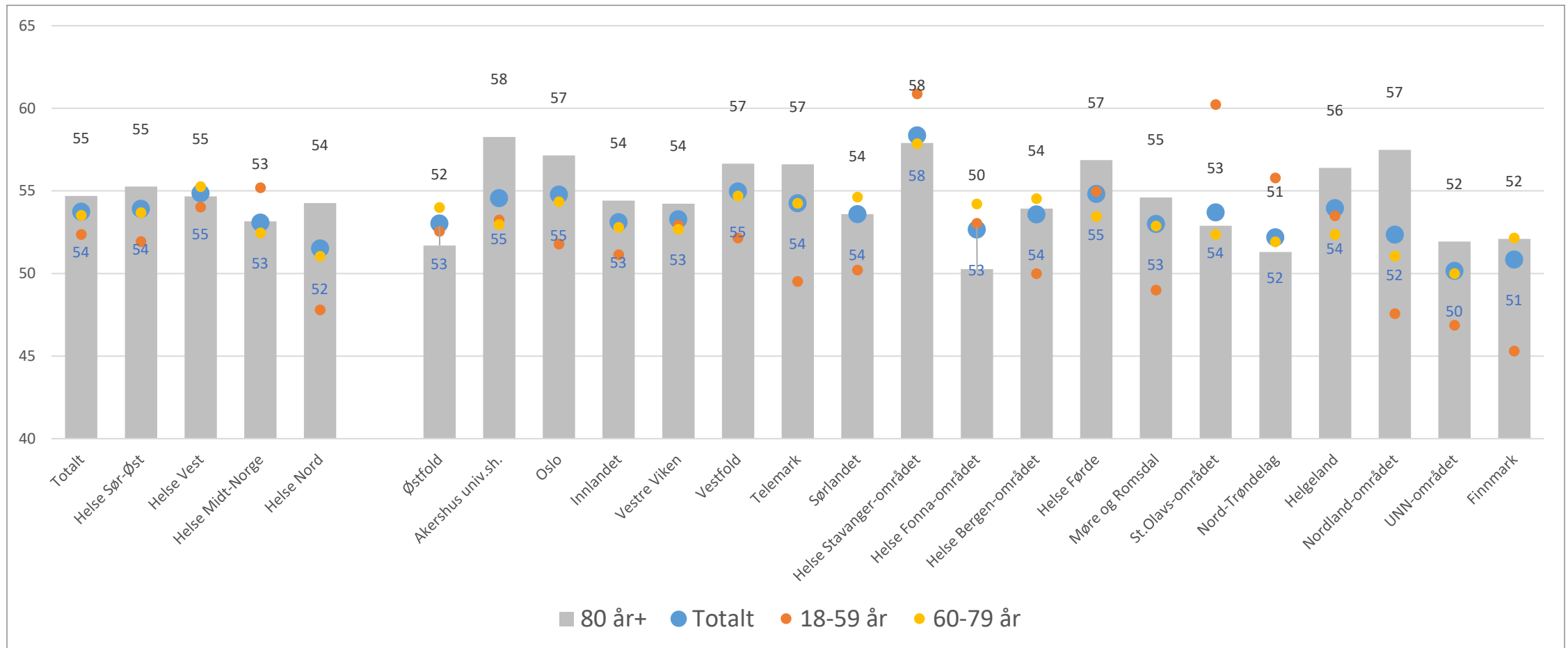
Gjennomsnittlig antall innleggelser for øyeblikkelig hjelp per pasient for personer med kompleks multimorbiditet.

Data fra KPR og NPR per region og helsefelleskap 2019.

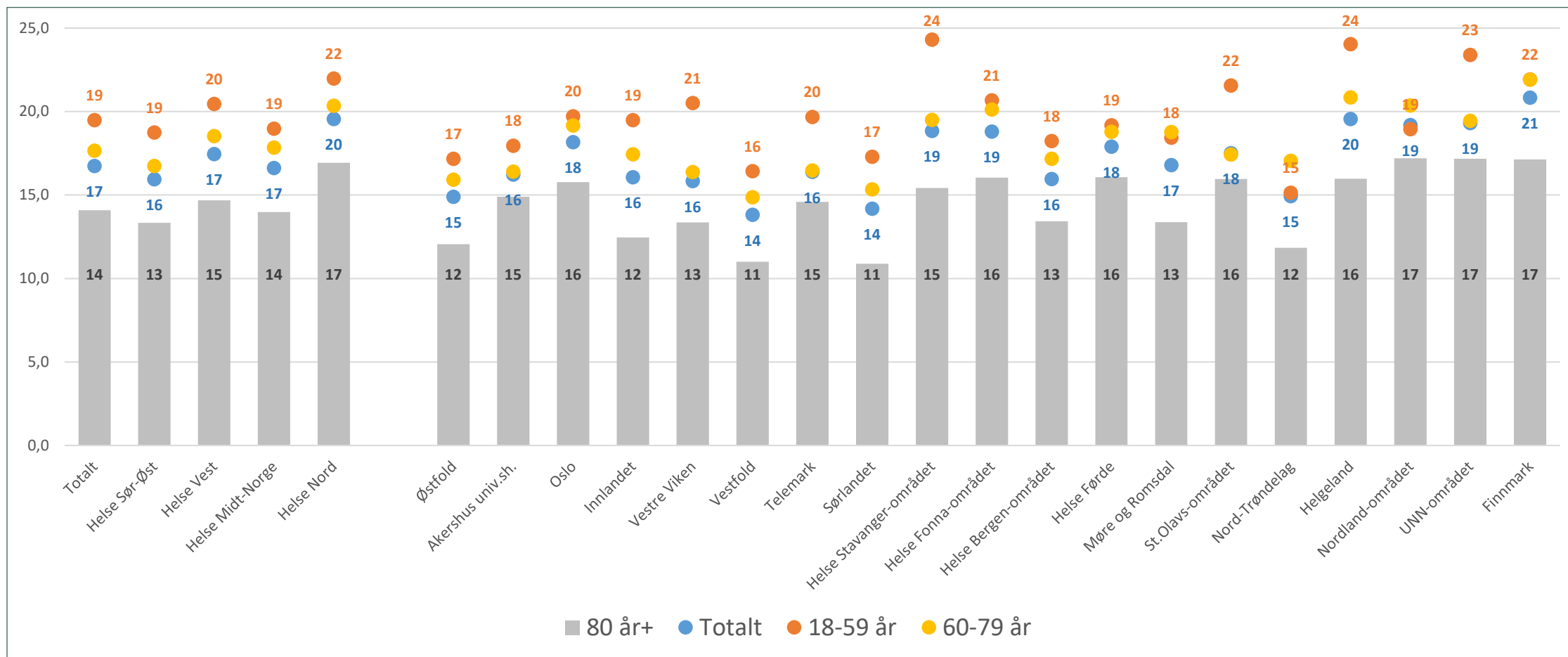
Andel av innlagte pasienter med kompleks multimorbiditet som ble reinnlagt innen 30 dager.

Data fra NPR per region og helsefelleskap 2019.

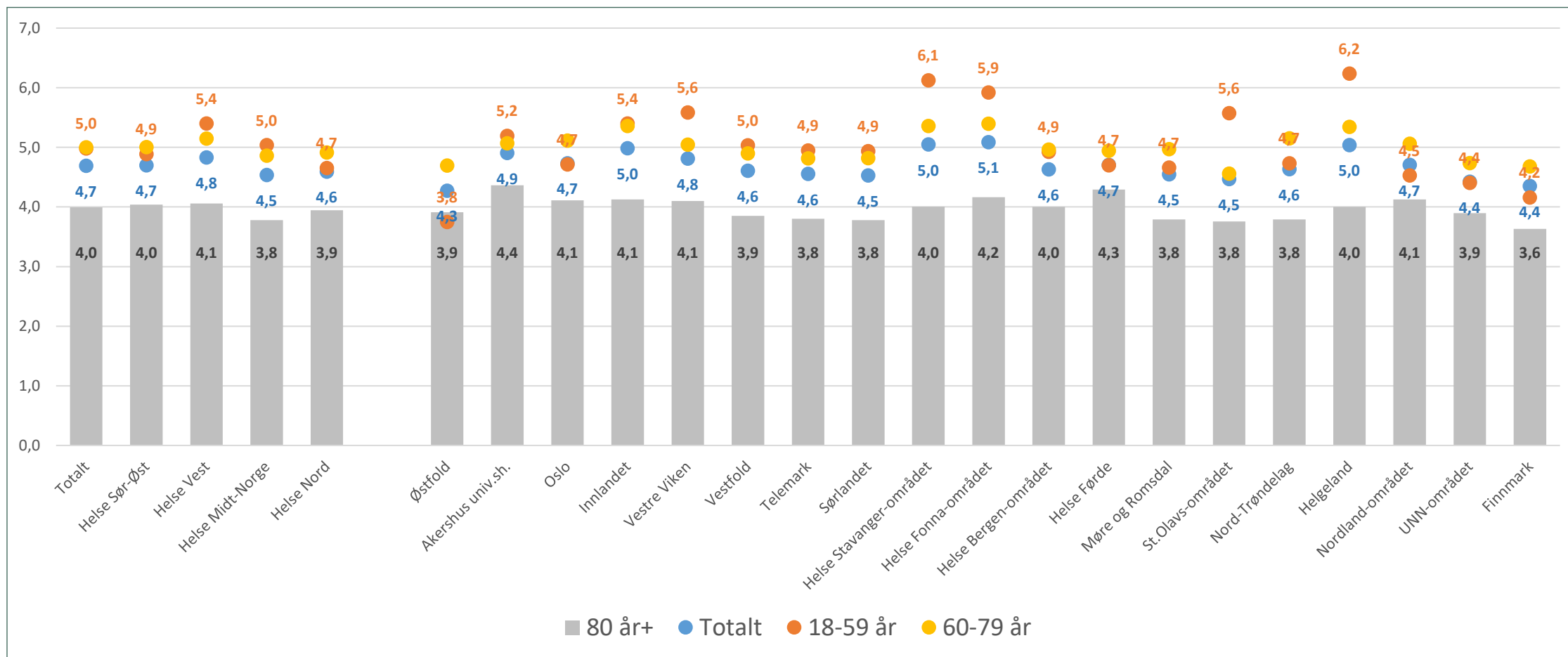
Gjennomsnittlig antall liggedøgn i somatisk sykehus per person med kompleks multimorbiditet.

Data fra KPR og NPR per region og helsefelleskap 2019.

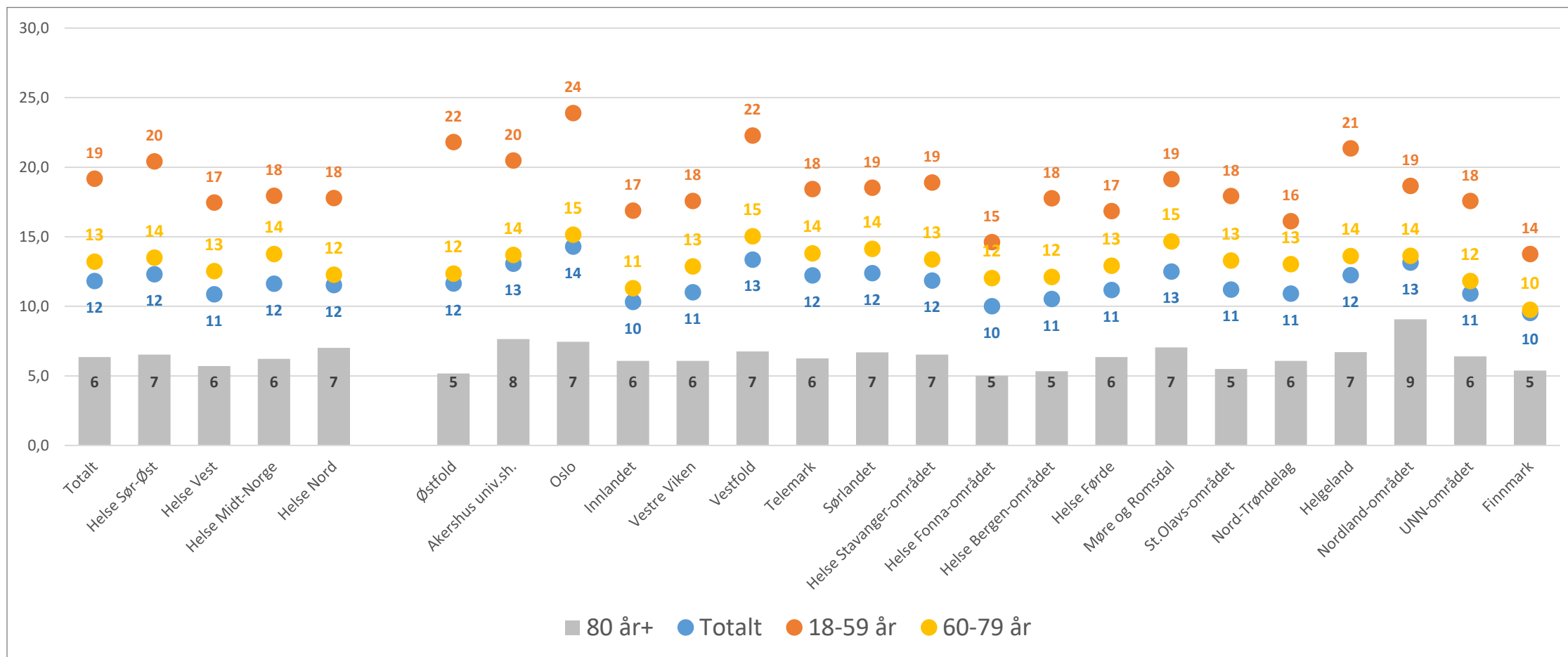
Gjennomsnittlig DRG-vekt i somatiske sykehus per pasient med kompleks multimorbiditet.

Data fra KPR og NPR per region og helsefelleskap 2019.

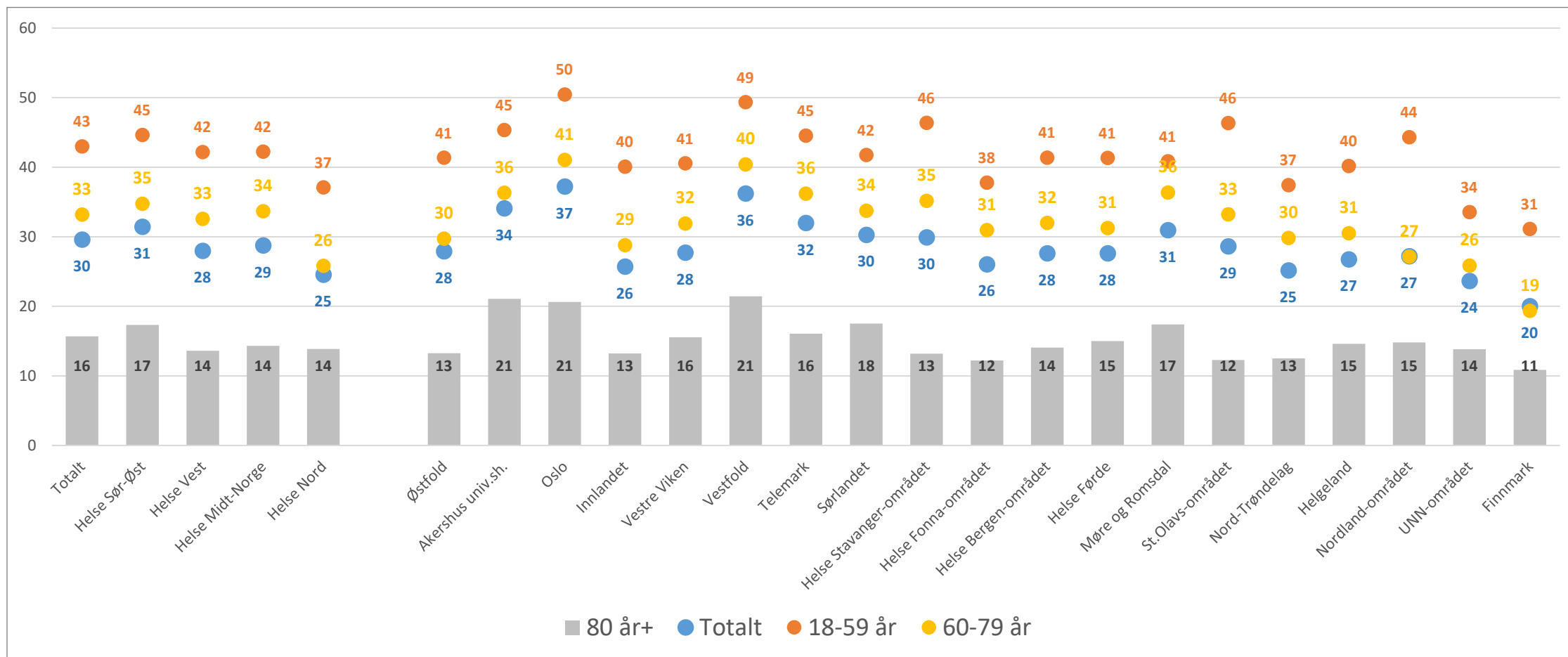
Gjennomsnittlig antall polikliniske konsultasjoner per pasient med kompleks multimorbiditet.

Data fra KPR og NPR per region og helsefelleskap 2019.

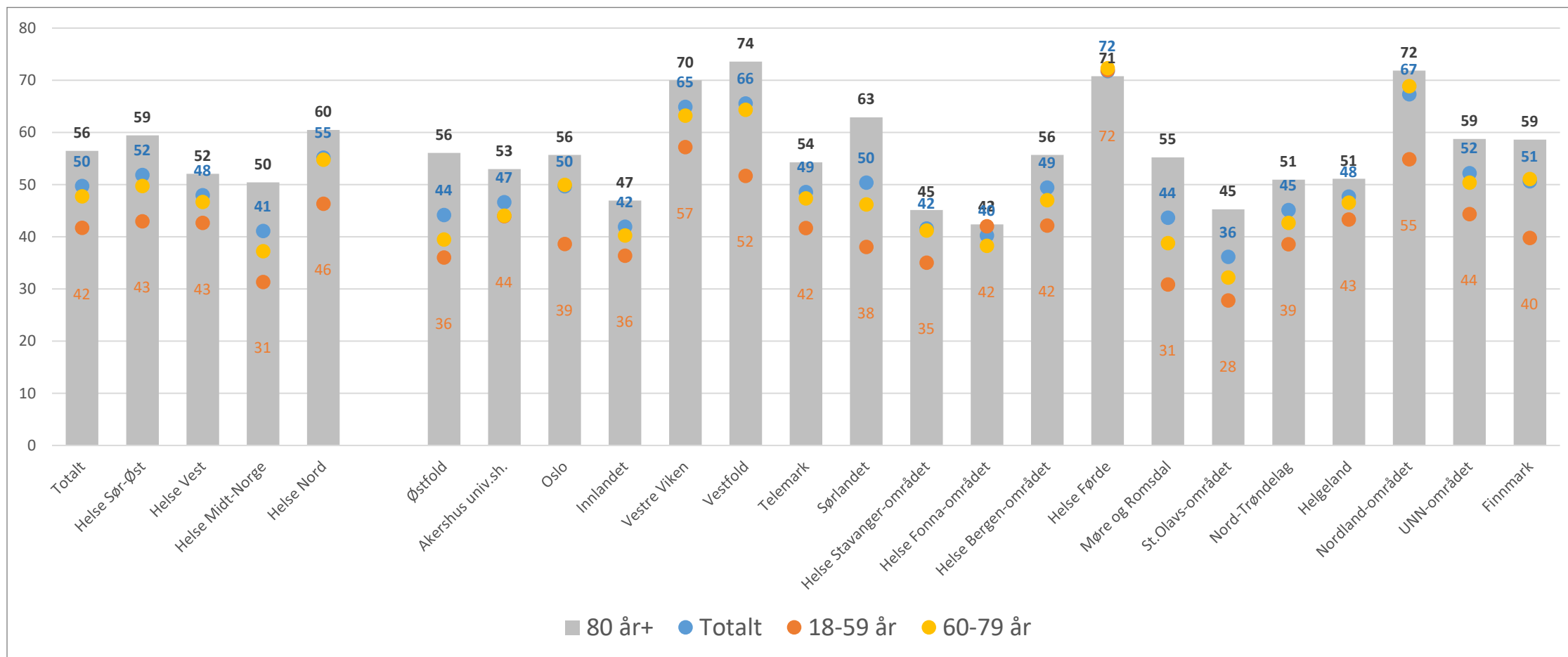
Andel pasienter med kompleks multimorbiditet som hadde 10 eller flere polikliniske konsultasjoner på somatiske sykehus i løpet av året .

Data fra KPR og NPR per region og helsefelleskap 2019.

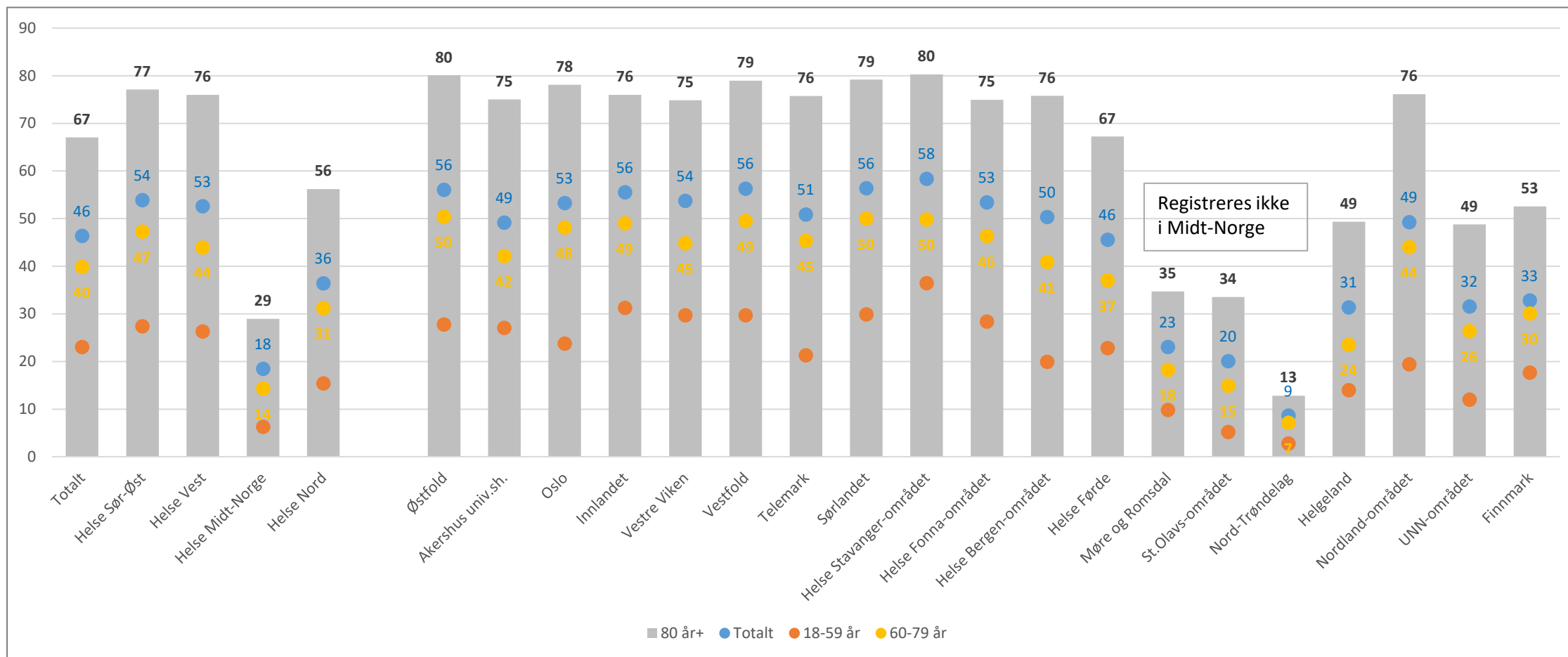
Andel personer med kompleks multimorbiditet som var innlagt på somatisk sykehus hvor epikrisen ble sendt innen 1 dag etter utskrivning.

Data fra KPR og NPR per region og helsefelleskap 2019.

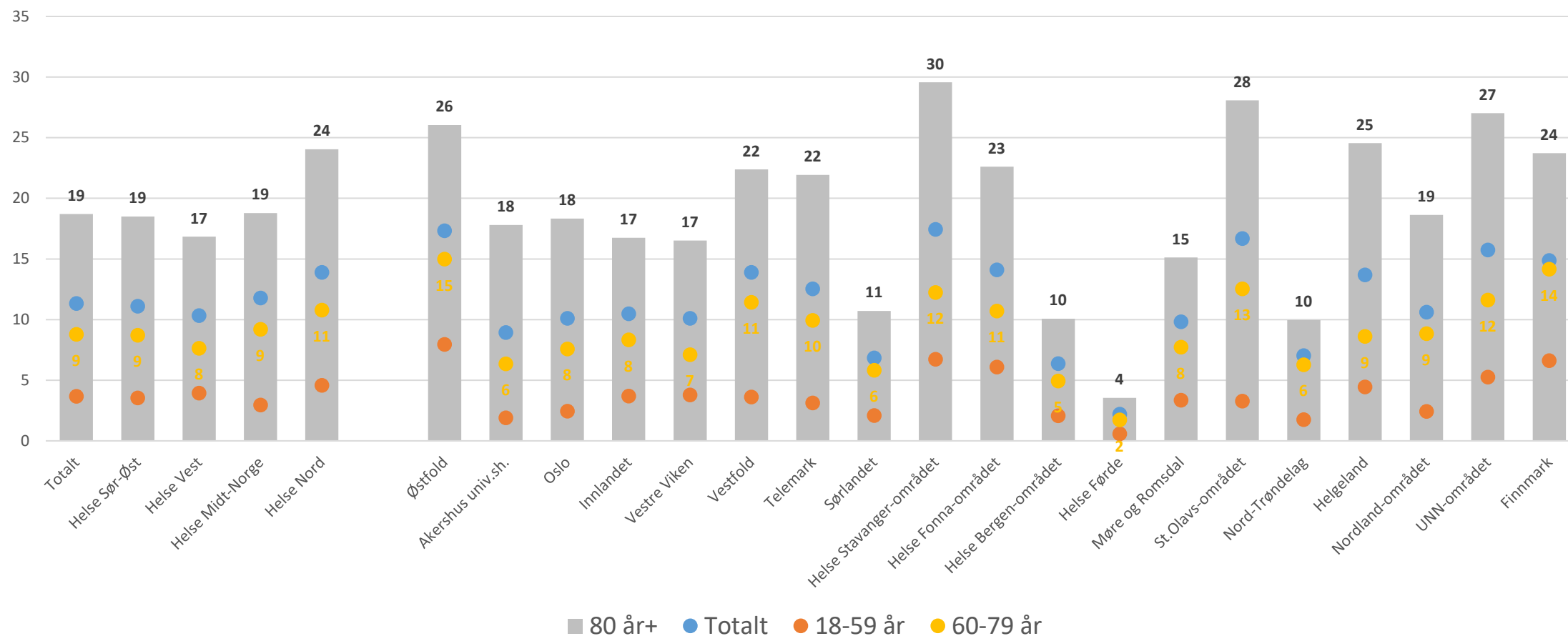
Andel personer med kompleks multimorbiditet hvor melding om utskrivningsklar status ble sendt til kommunen ved/etter innleggelse.

Data fra KPR og NPR per region og helsefelleskap 2019.

Andel av innlagte pasienter med kompleks multimorbiditet som hadde liggedøgn som utskrivningsklar pasient.

Data fra KPR og NPR per region og helsefelleskap 2019.

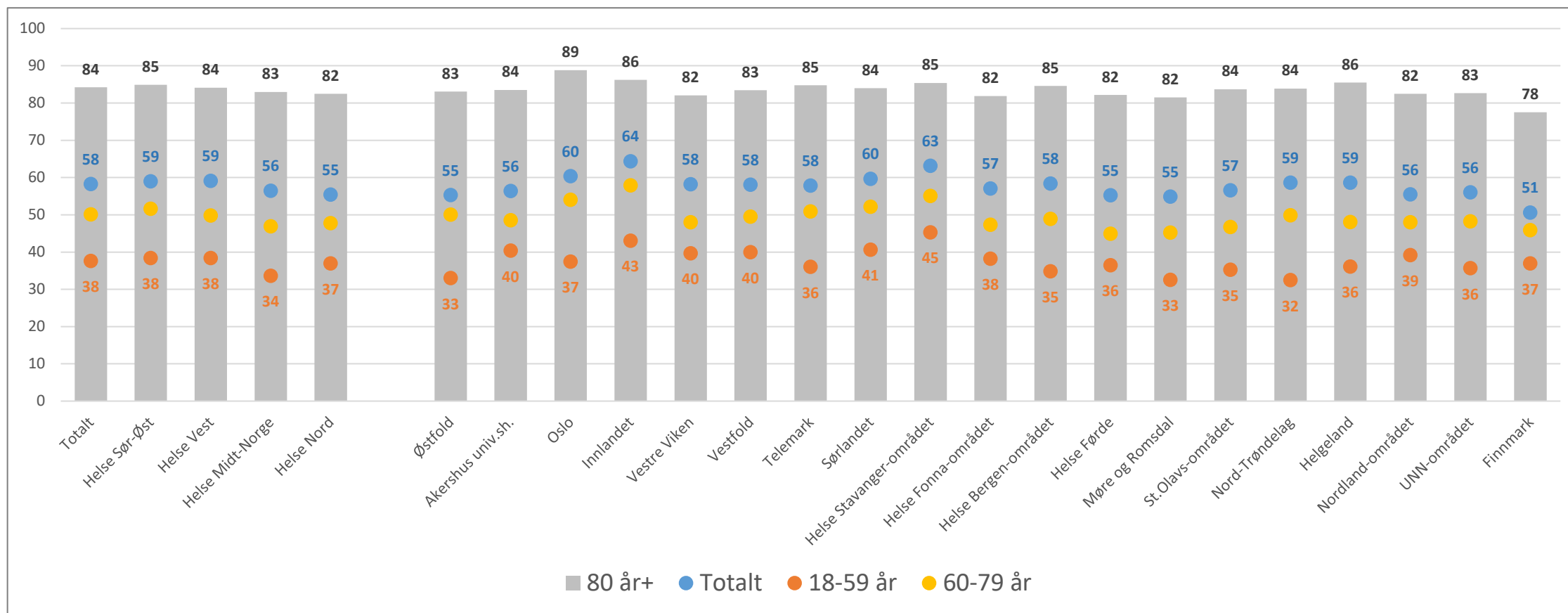
4. Kommunale helse- og omsorgs- tjenester

Tall for Helsefelleska

Andel personer med kompleks multimorbiditet som mottok kommunale helse- og omsorgstjenester*.

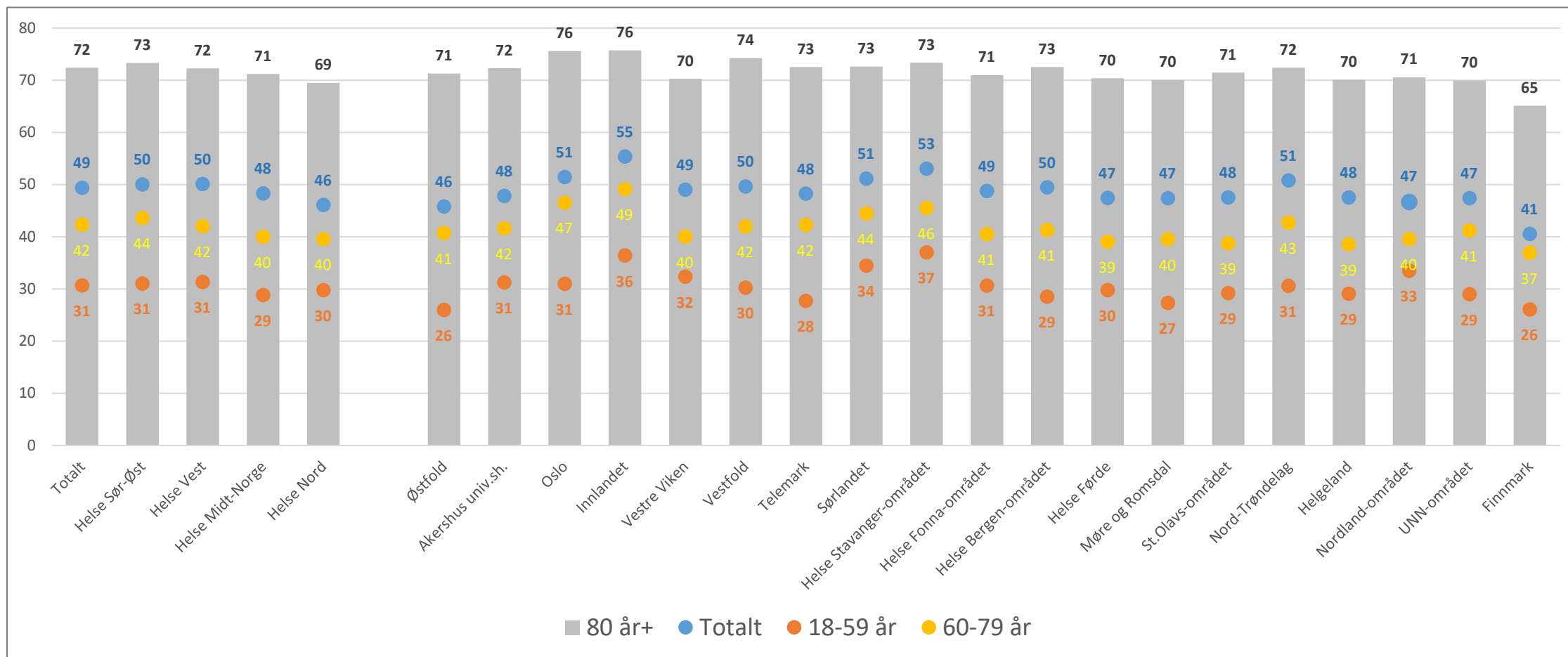
Data fra NPR og KPR per region og helsefelleskap 2019.

*Mottar en eller flere av følgende tjenester: Praktisk bistand, dagaktivitetstilbud, matombringning, trygghetsalarm, avlastning i/utenfor institusjon, helsetjenester i hjemmet, dagopphold eller tidsbegrenset opphold i institusjon, langtidsopphold i institusjon, nattopphold i institusjon eller bolig som kommunen disponerer for helse- og omsorgsformål.

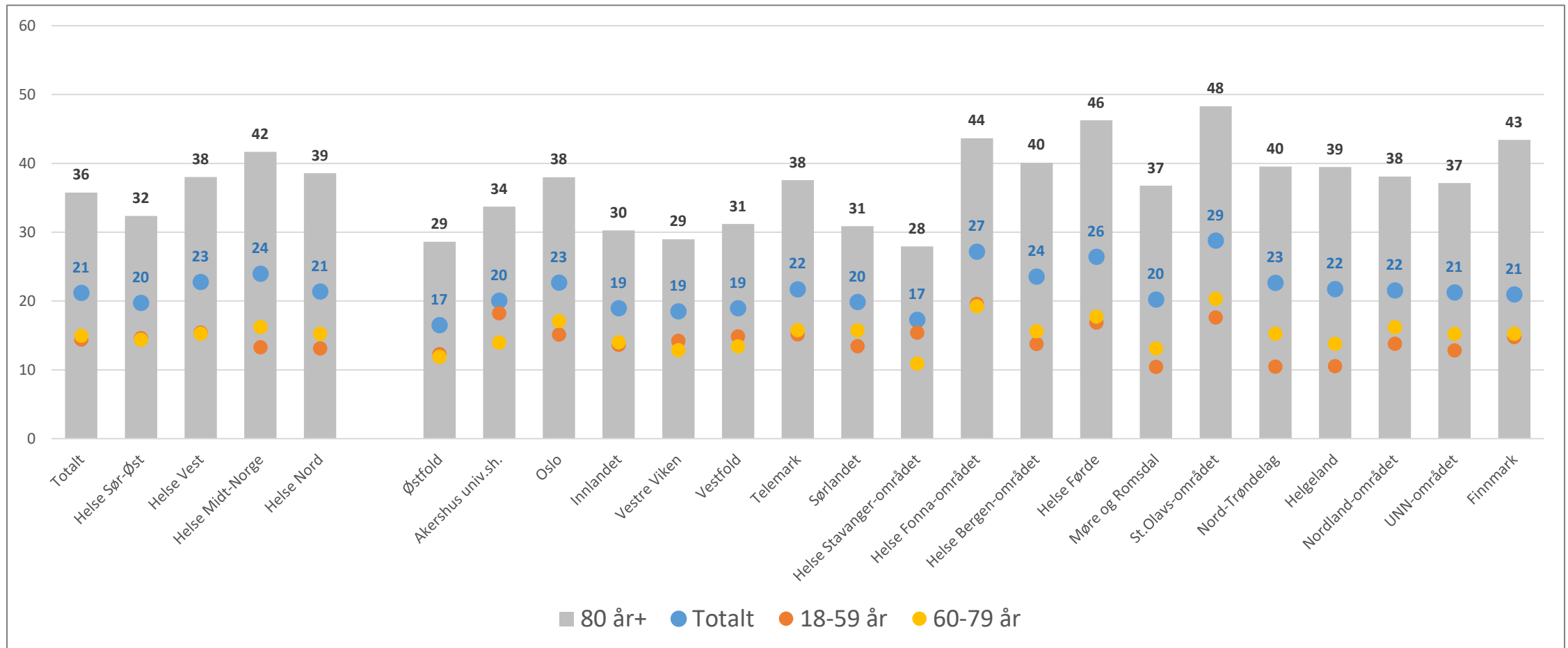
Andel personer med kompleks multimorbiditet som mottak helsetjenester i hjemmet.

Data fra NPR og KPR per region og helsefelleskap 2019.

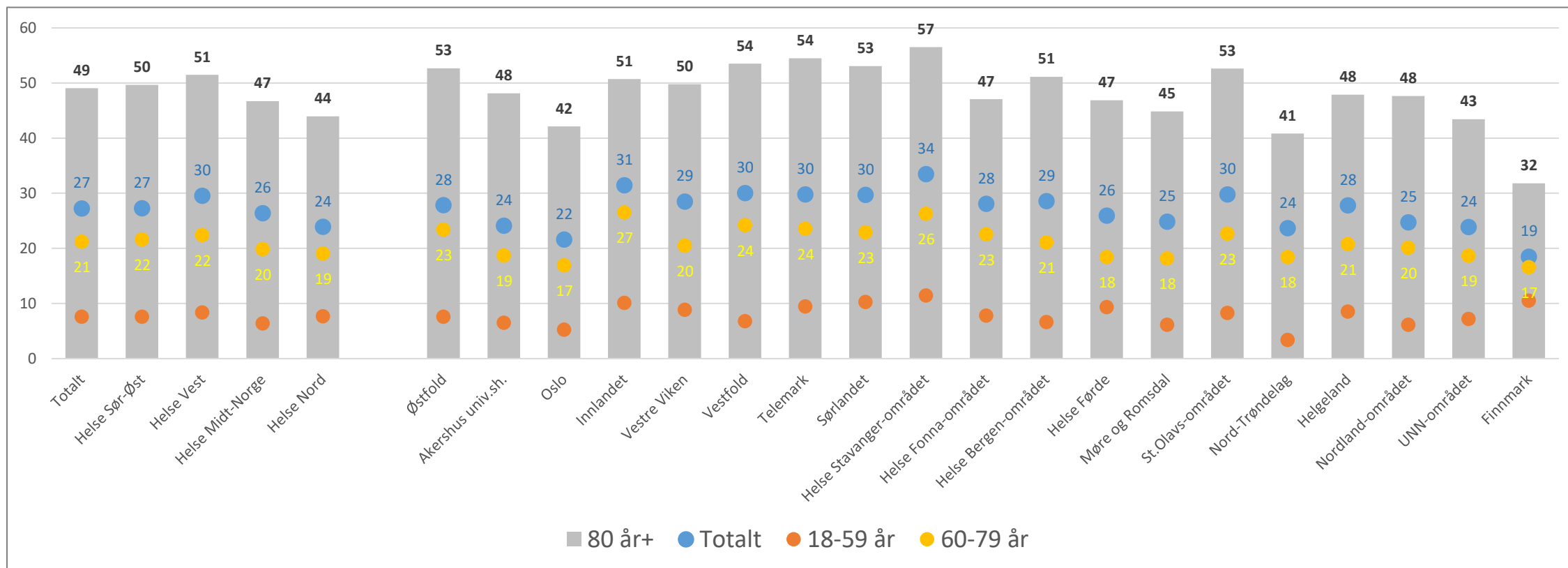
Andel personer med kompleks multimorbiditet som mottok praktisk bistand fra kommunen.

Data fra NPR og KPR per region og helsefelleskap 2019.

Andel personer med kompleks multimorbiditet som hadde et eller flere korttidsopphold* på kommunal institusjon i løpet av året.

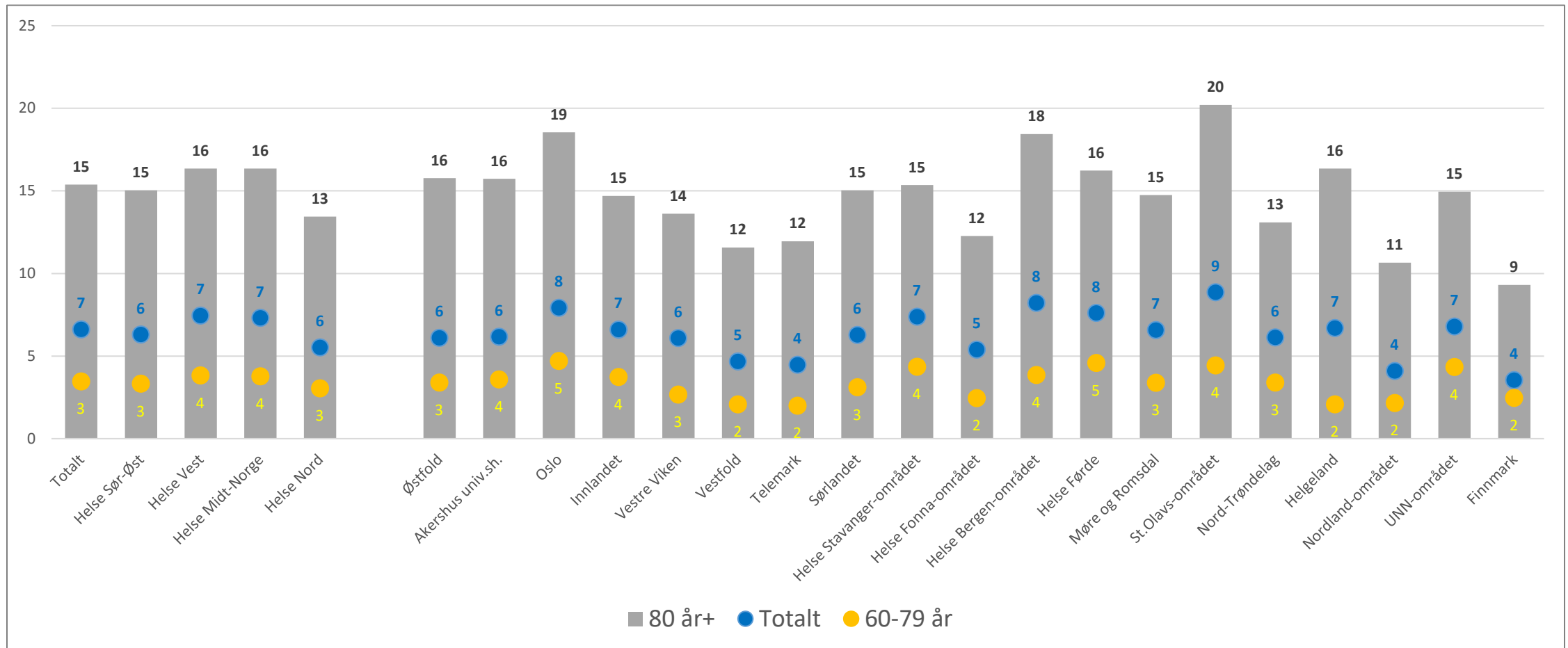
Data fra NPR og KPR per region og helsefelleskap 2019.

Korttidsopphold*: Avlastning i institusjon, dagopphold eller tidsbegrenset opphold i institusjon, nattopphold i institusjon eller kommunalt døgnopphold for øyeblikkelig hjelp

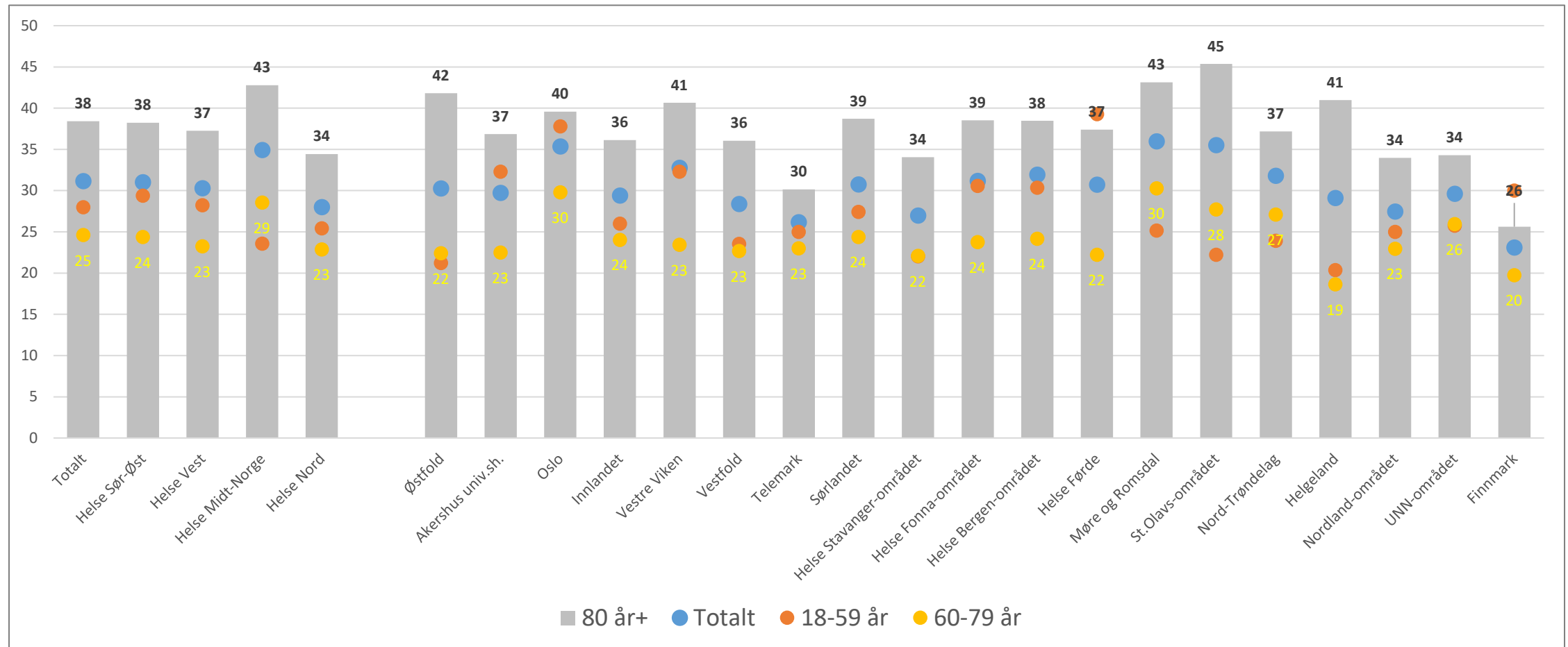
Andel personer med kompleks multimorbiditet som hadde langtidsopphold på institusjon.

Data fra KPR og NPR per region og helsefelleskap 2019.

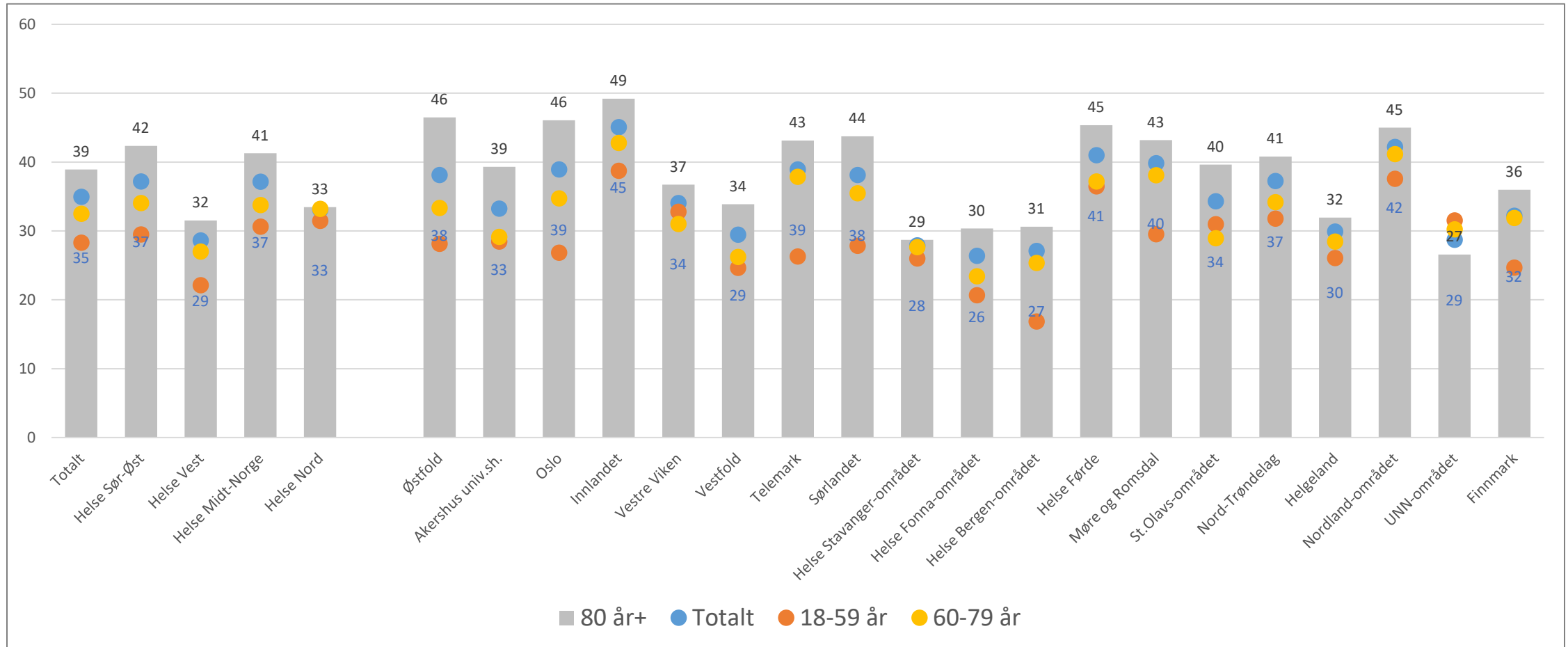
Funksjonsnivå IADL for personer med kompleks multimorbiditet.

Andel pasienter som har middels til fullt bistandsbehov for en eller flere instrumentelle daglige aktiviteter: Skaffe seg varer og tjenester, ivareta egen helse, alminnelig husarbeid, lage mat, bevege seg utendørs, hukommelse, styre egen adferd og ivareta egen økonomi. Data fra NPR og KPR per region og helsefelleskap 2019.

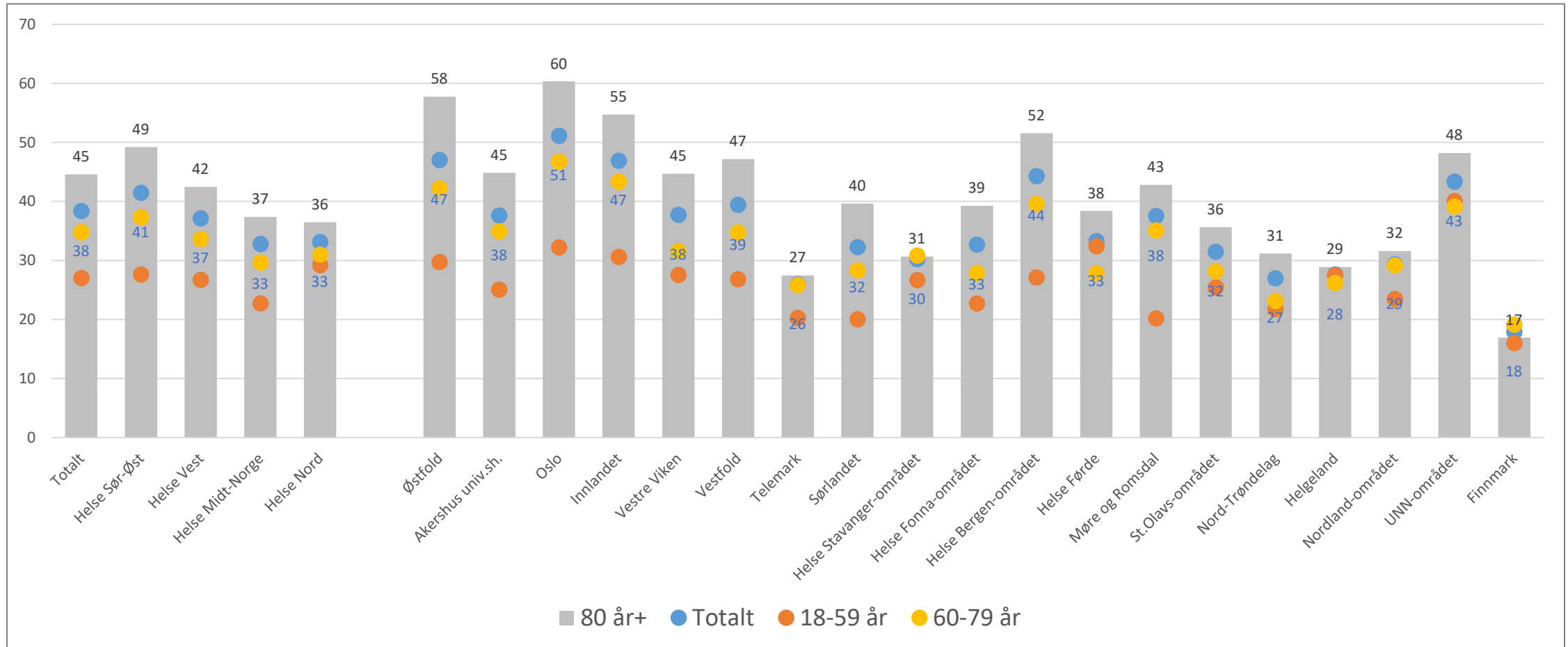
Andel personer med kompleks multimorbiditet som hadde en legemiddelgjennomgang siste år.

Gjelder personer som mottar kommunale tjenester. Data fra NPR og KPR per region og helsefelleskap 2019.

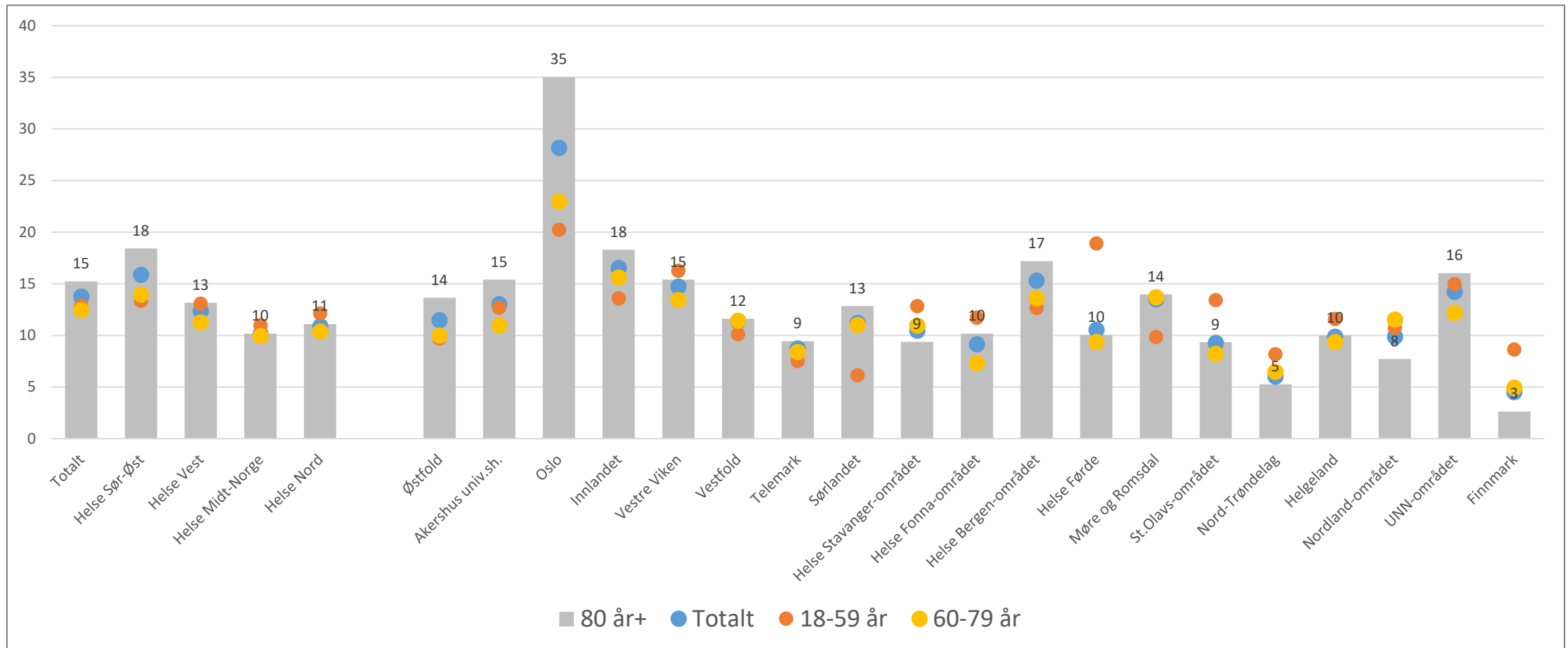
Andel personer med kompleks multimorbiditet som ble ernæringskartlagt siste år.

Gjelder personer som mottar kommunale tjenester. Data fra NPR og KPR per region og helsefelleskap 2019.

Andel personer med kompleks multimorbiditet som har en ernæringsplan.

Gjelder personer som mottar kommunale tjenester. Data fra NPR og KPR per region og helsefelleskap 2019.

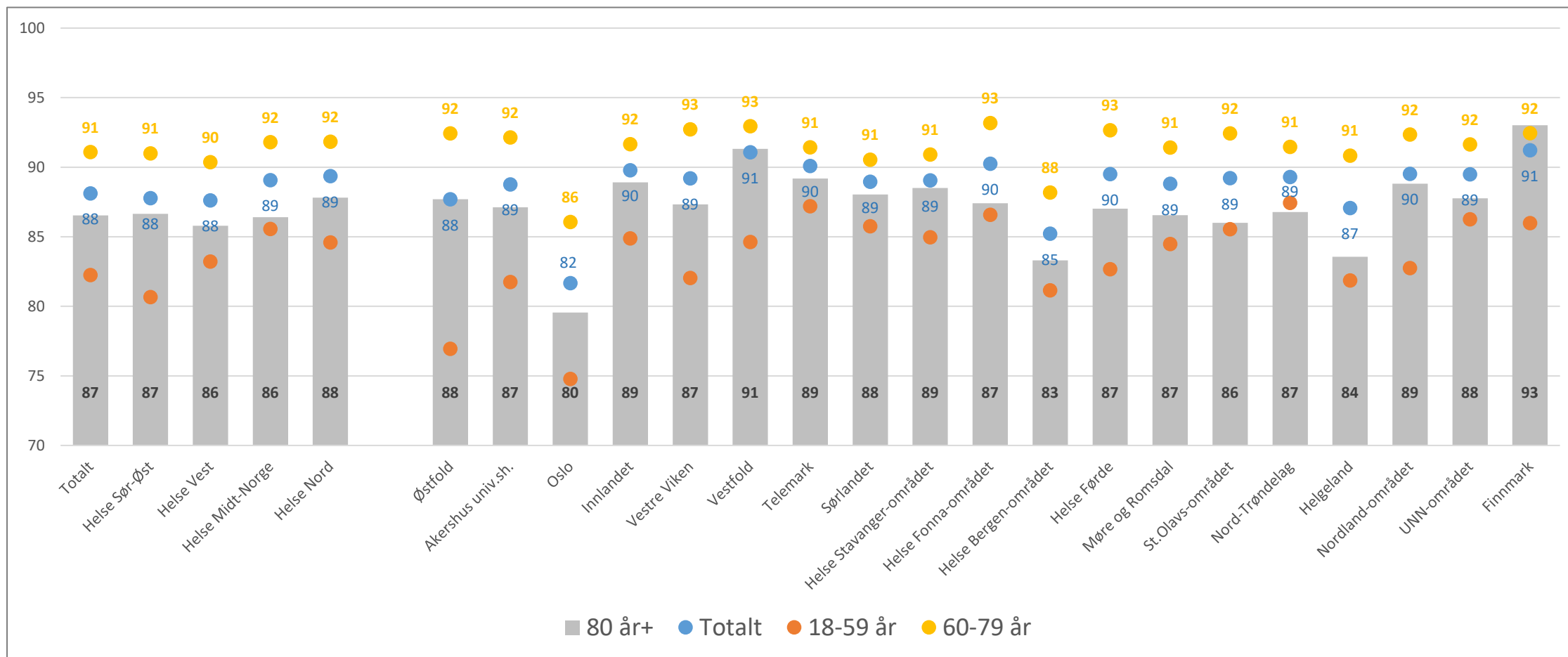
5. Allmenn- legetjenester

Tall for helsefellesskap

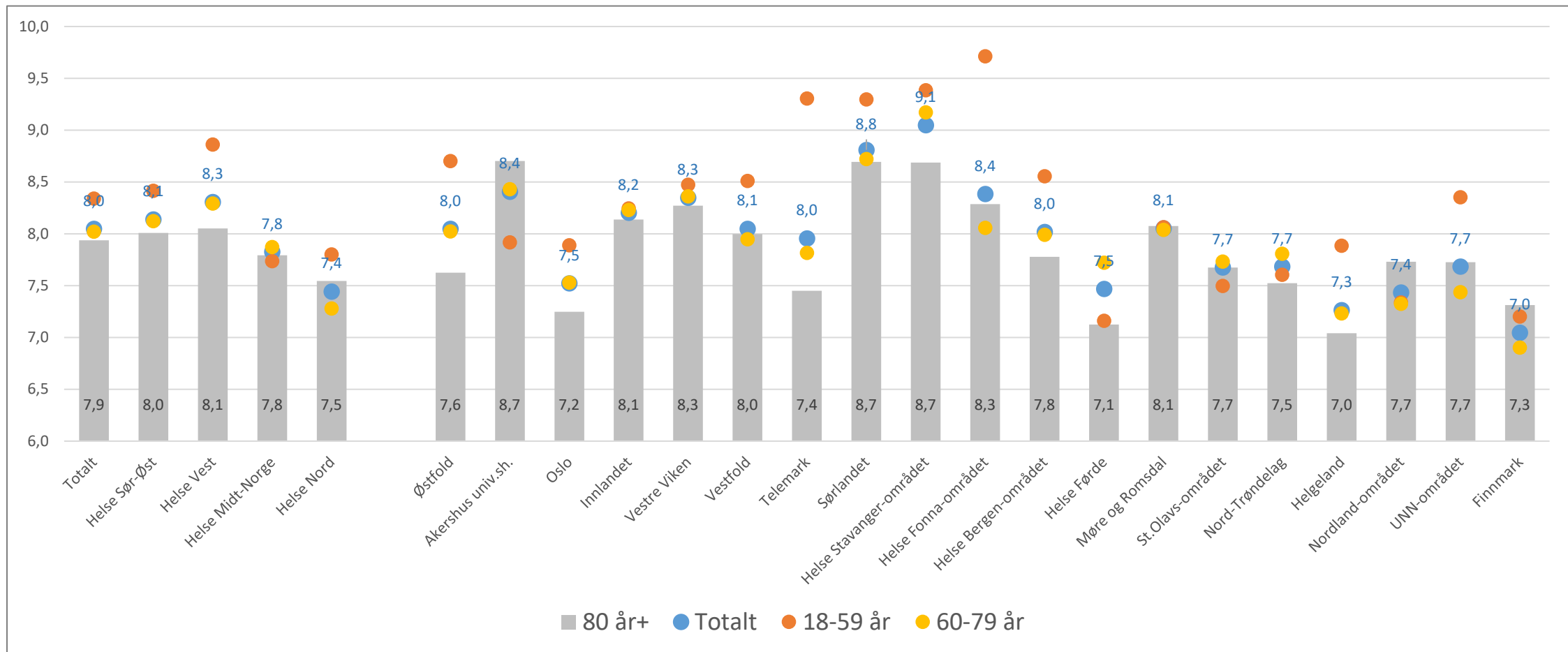
Andel personer med kompleks multimorbiditet som hadde minst en konsultasjon hos fastlege i 2019.

Data fra NPR og KPR per region og helsefelleskap 2019.

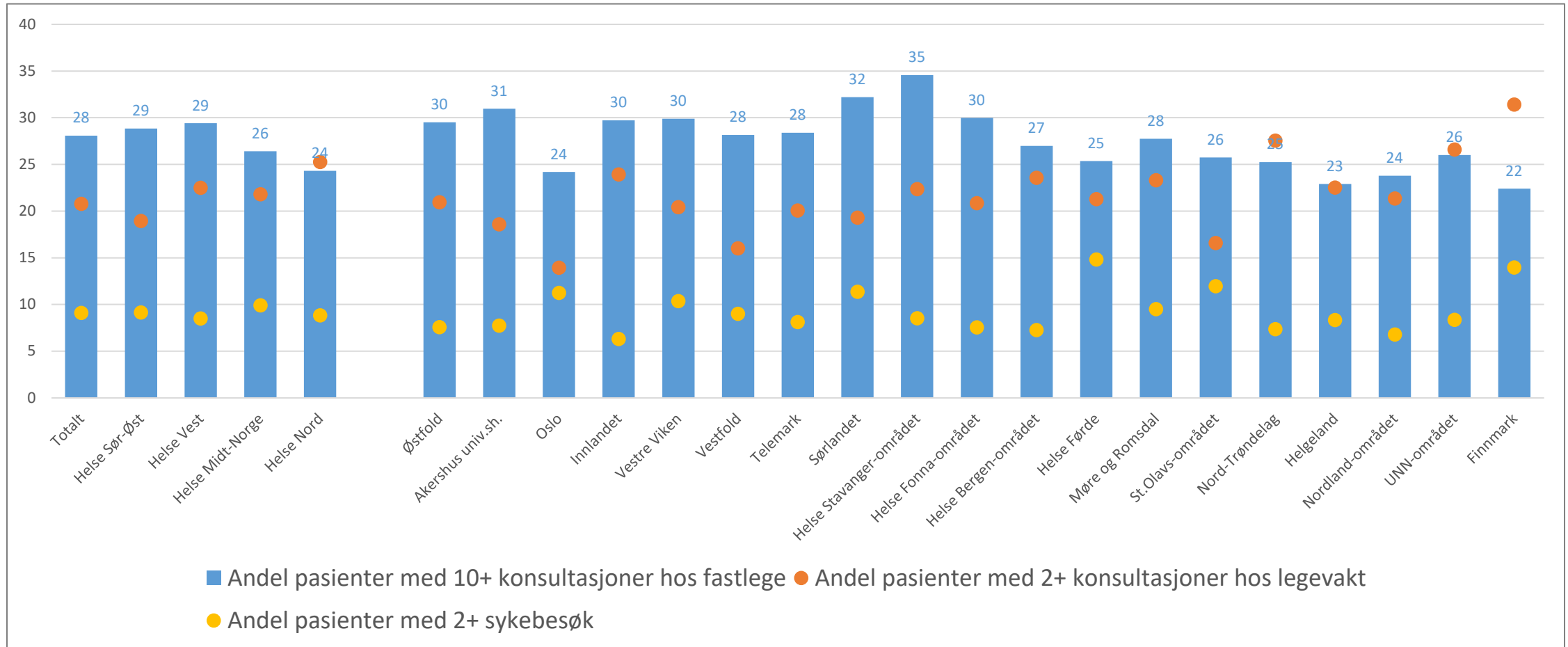
Gjennomsnittlig antall konsultasjoner per pasient hos fastlege blant personer med kompleks multimorbiditet .

Data fra NPR og KPR per region og helsefelleskap 2019.

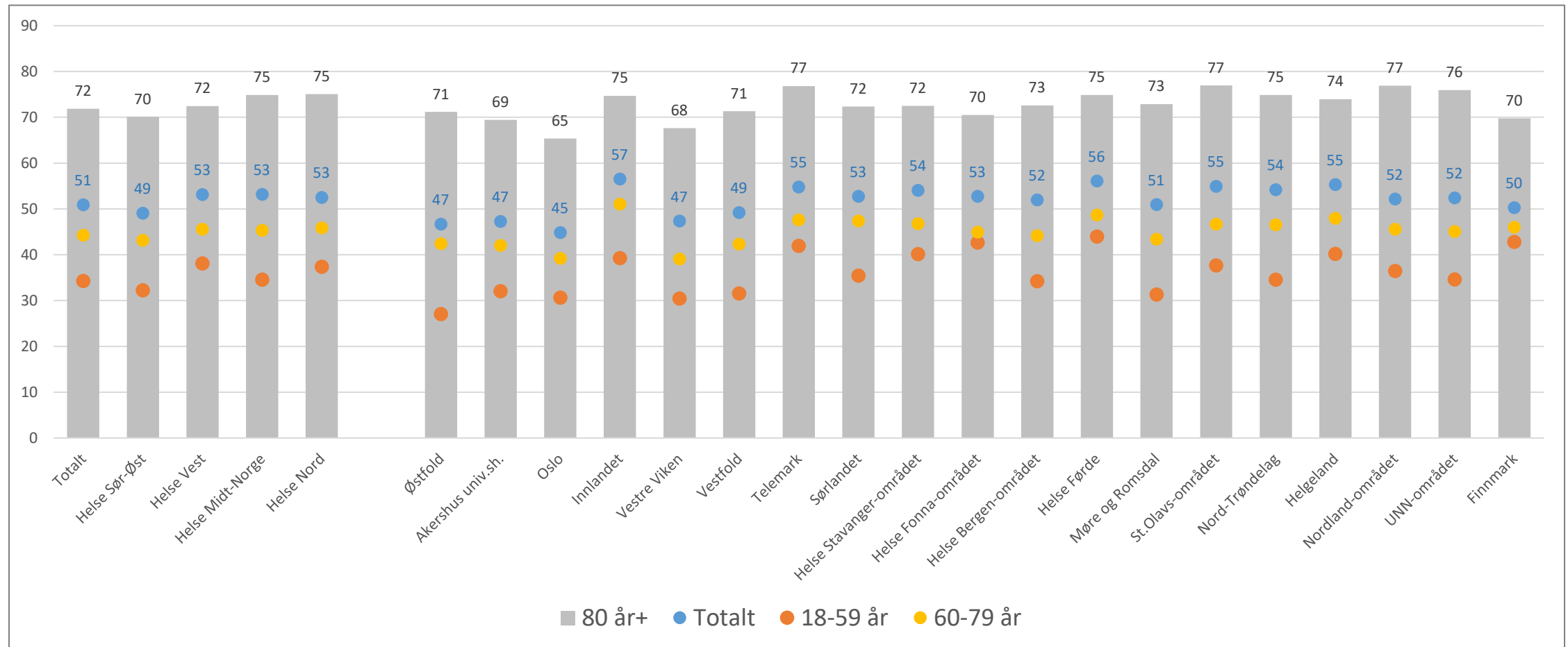
Andel av pasienter med kompleks multimorbiditet som hadde 10 eller flere konsultasjoner hos fastlege.

Data fra NPR og KPR per region og helsefelleskap 2019.

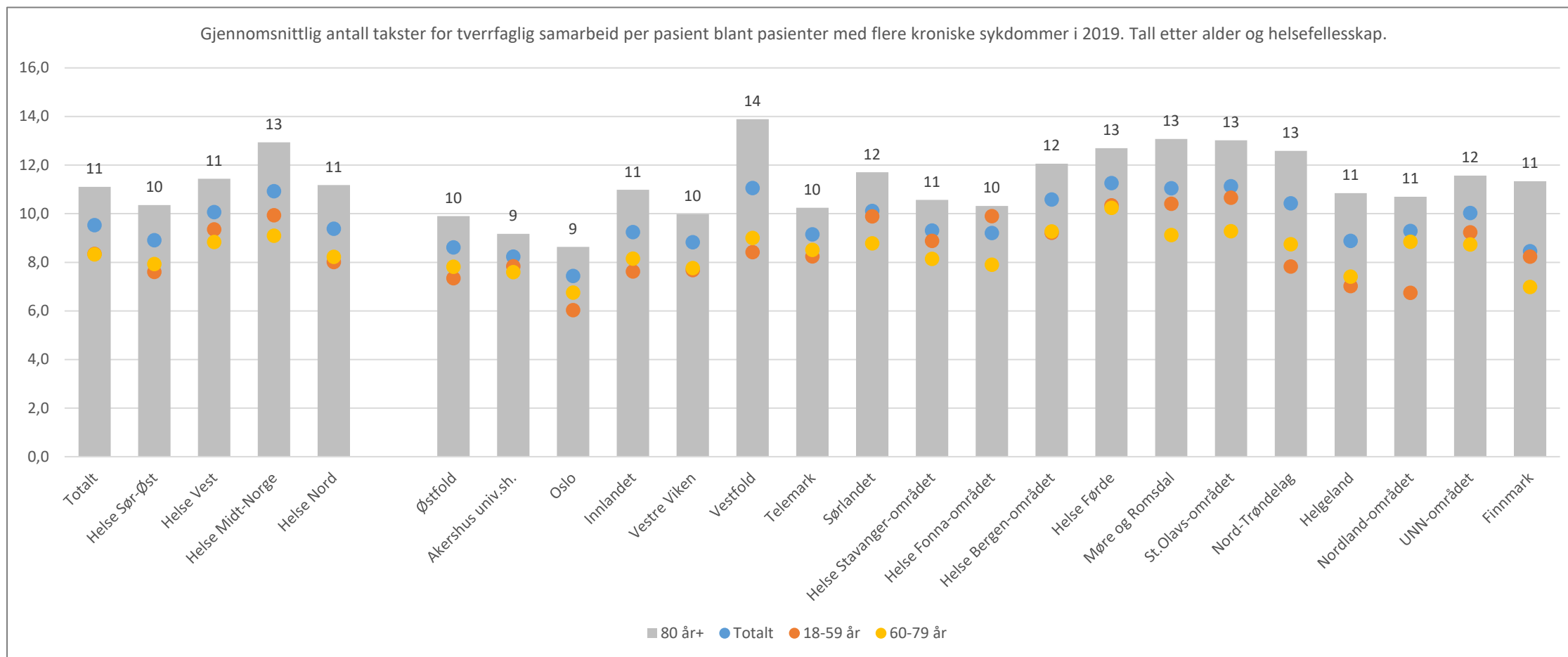
Andel personer med kompleks multimorbiditet hvor fastlegen benyttet takst for tverrfaglig samarbeid minst en gang i 2019.

Data fra NPR og KPR per region og helsefelleskap 2019.

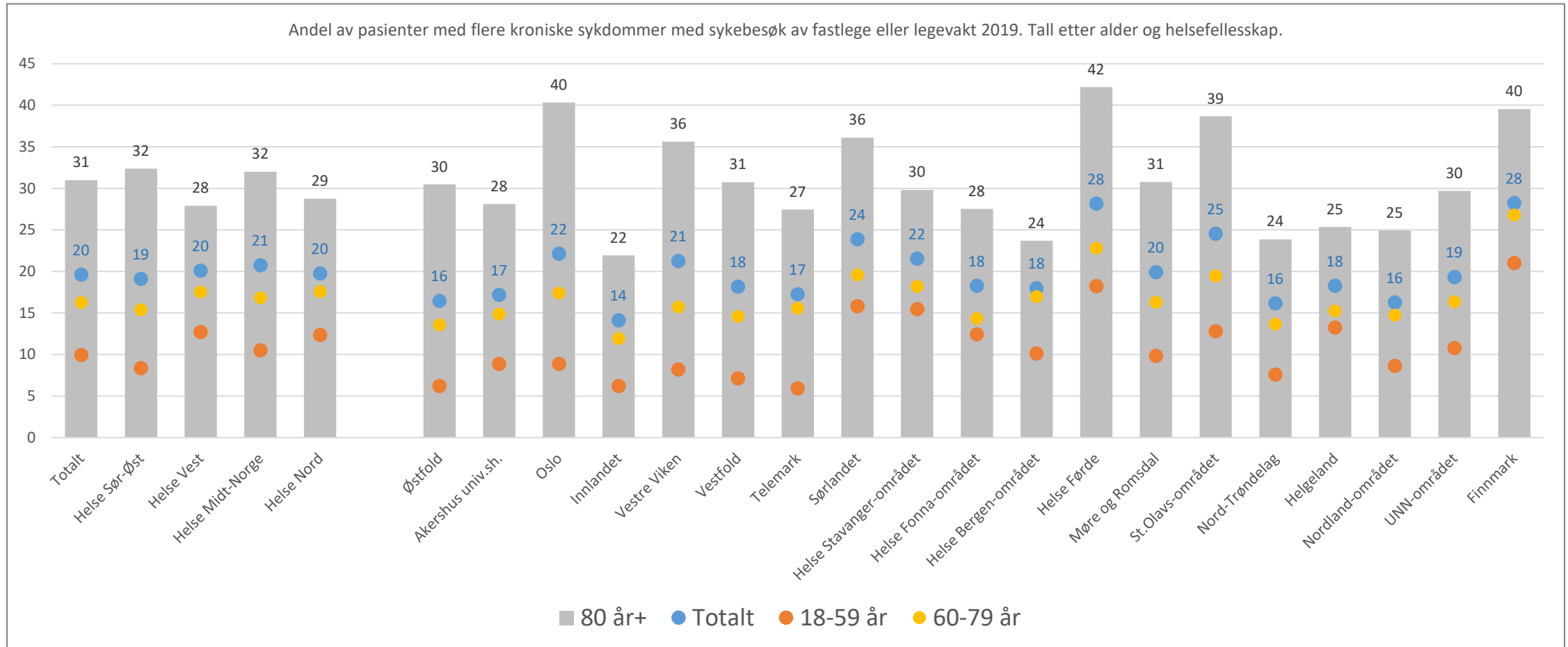
Gjennomsnittlig antall takster for tverrfaglig samarbeid per pasient hos fastlege blant personer med kompleks multimorbiditet.

Data fra NPR og KPR per region og helsefelleskap 2019.

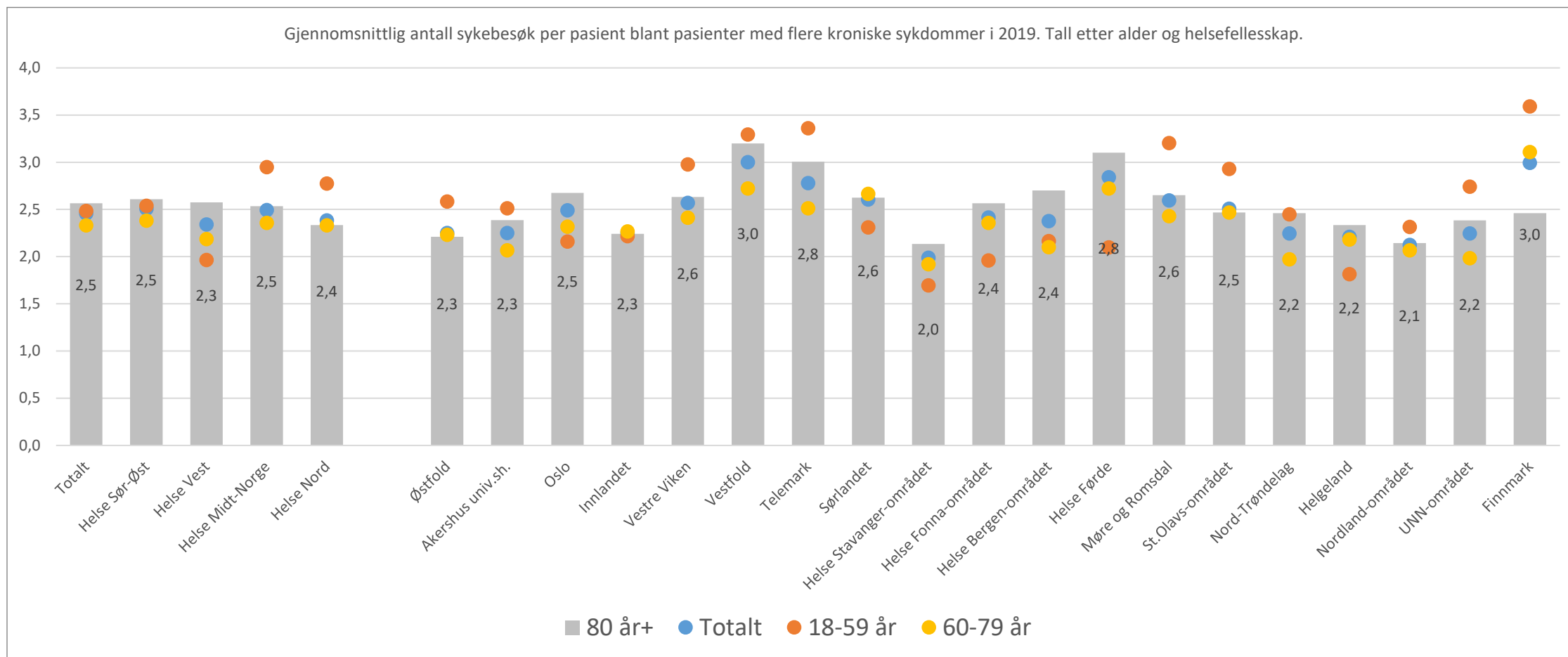
Andel personer med kompleks multimorbiditet som hadde sykebesøk av fastlege eller legevakt i 2019.

Data fra NPR og KPR per region og helsefelleskap 2019.

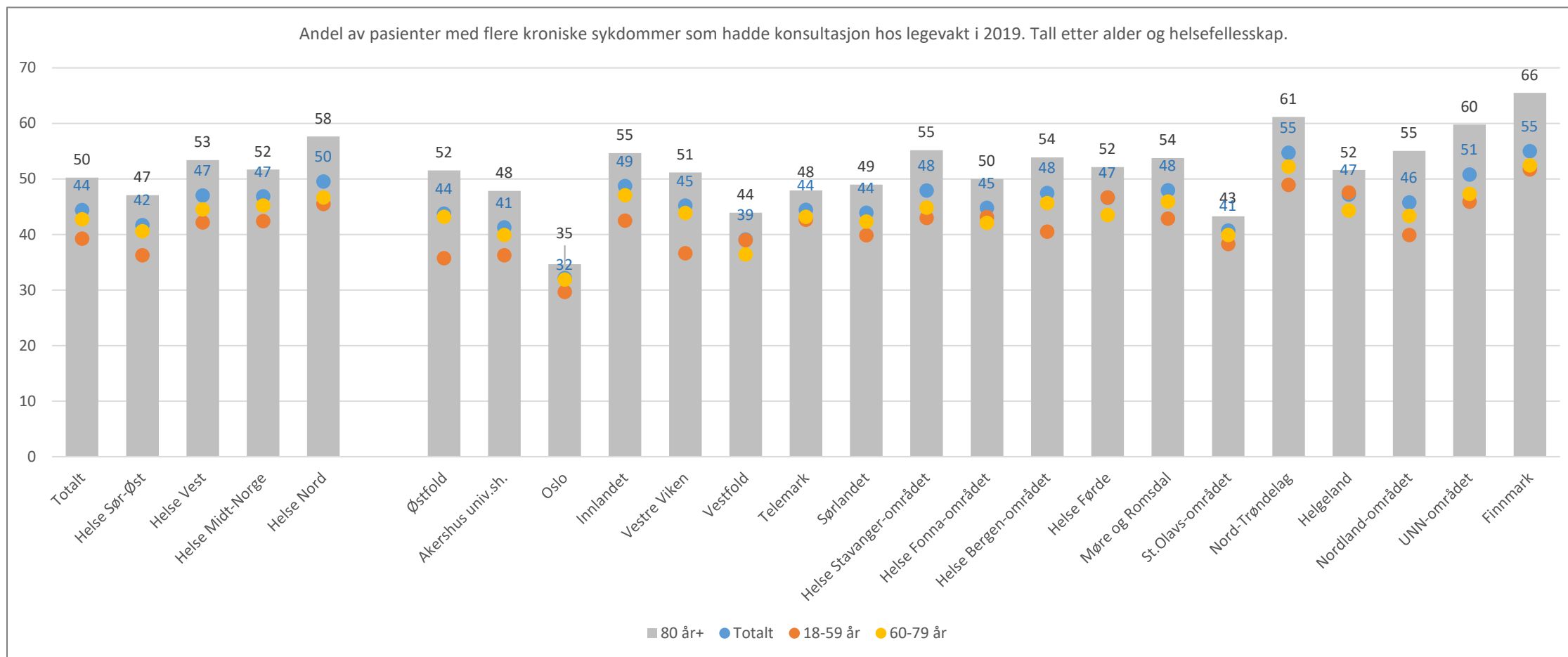
Gjennomsnittlig antall sykebesøk av fastlege eller legevakt per pasient med kompleks multimorbiditet.

Data fra NPR og KPR per region og helsefelleskap 2019.

Andel personer med kompleks multimorbiditet som hadde en eller flere konsultasjoner hos legevakt i 2019.

Data fra NPR og KPR per region og helsefelleskap 2019.

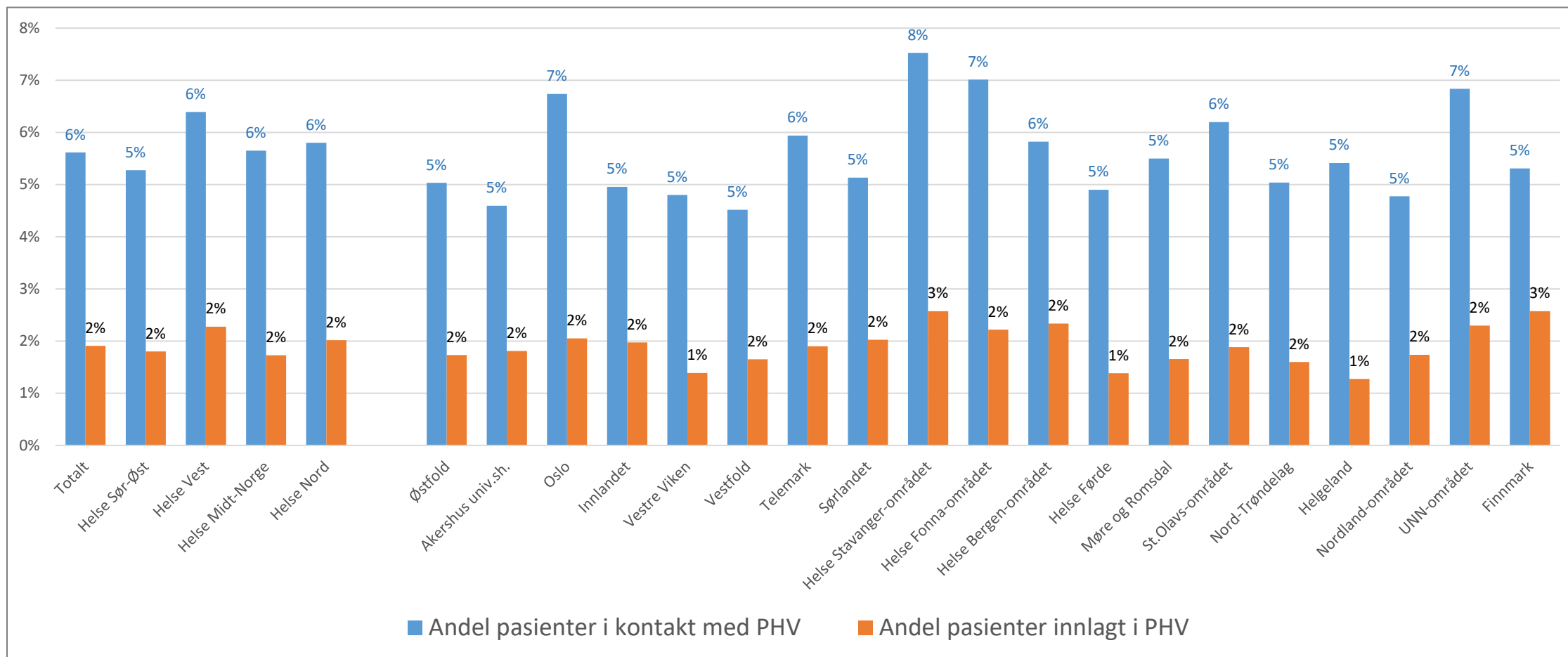
6. Psykisk helsevern

Tall for helsefelleskapene

Andel pasienter med kompleks multimorbiditet som var i kontakt med og som var innlagt i psykisk helsevern.

Data fra NPR per region og helsefelleskap 2019.

Gjennomsnittlig antall oppholdsdøgn per innlagte pasient og antall polikliniske konsultasjoner per pasient i psykisk helsevern. Pasienter med kompleks multimorbiditet.

Data fra KPR og NPR per region og helsefelleskap 2019.

